

**ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS
AUDIOVISUALS D'*OH MY GOIG*: UN PROJECTE D'INTERVENCIÓ**

ADAPTATION TO EASY LANGUAGE OF THE AUDIOVISUAL CONTENT OF
OH MY GOIG: AN INTERVENTION PROJECT

Antoni Sánchez Sumoy

Treball de Final de Grau de Psicologia

Universitat Ramon Llull, Blanquerna

Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport

Tutora: Dra. Cristina Günther Bel

Barcelona, 21 de maig de 2021

Adaptació al llenguatge fàcil dels continguts audiovisuals *d'Oh My*

Goig: Un projecte d'intervenció

Adaptation to Easy Language of the audiovisual content of Oh My Goig:

An intervention project

Antoni Sánchez Sumoy i tutora, Dra. Cristina Günther Bel

Treball Final de Grau

Universitat Ramon Llull, Blanquerna. Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport

Barcelona, 21 de maig de 2021

Resum

Introducció: Tots els humans som éssers sexuals i independentment de la condició o capacitat física i/o mental, les persones tenen el dret de gaudir de la seva sexualitat i a informar-se sobre aquesta.

Anàlisi de necessitats i objectiu: A partir de l'anàlisi de necessitats es va concretar i redefinir l'objectiu general: elaborar un pla de millora del contingut audiovisual de *vlogs omg* adaptant aquest material al *llenguatge fàcil*.

Projecte d'intervenció: Aquest projecte d'intervenció es va dividir en 4 fases; el primer pas va ser la selecció dels vídeos que s'han adaptat al llenguatge fàcil, el següent pas ha estat la visualització d'aquests, seguidament, la tercera fase ha estat descriure i analitzar cada vídeo, i per últim, el quart pas ha estat explicar quines són les adaptacions que s'ha d'aplicar a cada contingut. Com a procediment addicional al treball, s'ha elaborat el *Vídeo 13*, com una mostra del resultat d'enregistrar un contingut adaptat al llenguatge fàcil.

Conclusions: Les necessitats identificades indiquen la mancança de l'adaptació al llenguatge fàcil en els continguts audiovisuals dels programes d'educació sexual existents. Els vídeos seleccionats d'aquest treball han donat pas a la possibilitat de reeditar-los. Aquesta adaptació permet que el col·lectiu amb diversitat funcional hi tingui accés.

Paraules clau: sexualitat, educació sexual, diversitat funcional, llenguatge fàcil, contingut audiovisual

Abstract

Introduction: All humans are sexual beings regardless of their physical and / or mental condition or capacity, people have the right to enjoy and be informed about their sexuality.

Needs analysis and objective: Based on the needs analysis, the general objective was specified and redefined: to draw up a plan to improve the audiovisual content of *vlogs omg* by adapting this material to *Easy Language*.

Intervention project: This intervention project was divided into 4 phases; the first phase was the selection of the videos that have been adapted to the easy language, the next phase has been the visualization of these, then the third phase has been to describe and analyze each video, and finally, the fourth phase has been state to explain which adaptations should be applied to each content. As an additional procedure to the work, *Video 13* has been developed, as a sample of the result of recording content adapted to easy language.

Conclusions: The identified needs indicate a lack of adaptation to easy language in the audiovisual content of existing sex education programs. Selected videos from this work have been reissued. This adaptation allows the group with functional diversity to have access to it.

Key words: sexuality, sex education, functional diversity, Easy Language, audiovisual content

Introducció

Sexualitat i diversitat funcional

La sexualitat humana és una dimensió única i de gran importància, un component essencial i constitutiu de totes les persones, des que naixem fins que morim, i es manifesta

de maneres molt diverses en funció de l'etapa de la vida de cada individu, de la seva personalitat, del context, independentment de la condició física, psíquica, social, sexual o religiosa. No existeixen diferents sexualitats concretes per nens, adults, o per persones amb diversitat funcional. Tots els humans som éssers sexuals i per tant, aquesta dimensió forma part de la nostra espècie de manera intrínseca. Per tant, independentment de la condició o capacitat física i/o mental, la persona amb diversitat funcional té dret de gaudir de la seva sexualitat. Aquesta dimensió s'ha anat expandint i fent-se cada cop més complexa fins abordar múltiples nivells que comprenen des del nivell biològic fins el cultural, abordant també el nivell social i el psicològic. Des que naixem, desenvolupem sentiments, actituds i conviccions pròpies respecte al sexe, per tant, cada persona experimentarà la sexualitat de formes molt diferents perquè venen decantades per la perspectiva individual. (Parra & Oliva, 2015; Amor, 2002; Rivera, 2008).

L'autor Amor (2002) afegeix que la sexualitat va molt més enllà de la simple genitalitat i que aquesta, inclou un gran ventall d'àmbits com l'afectivitat, l'amor, les relacions interpersonals, la realització de la pròpia personalitat, la corporeïtat. Continuant amb la definició de la sexualitat, l'Organització Mundial de la Salut (2018) defineix la sexualitat com un element central de la persona i que roman al llarg de tota la vida. La sexualitat engloba el sexe, en la seva globalitat, no només en l'acte coital, les identitats i els rols de gènere, l'orientació sexual, l'erotisme, el plaer, la intimitat i la reproducció. I aquesta se sent i s'expressa a través de pensaments, fantasies, desitjos, creences, actituds, valors, comportaments, pràctiques, rols i relacions. Lligant amb la definició de l'OMS, l'autor Denis Vaginay (citada en Garvía, 2010) afegeix que la sexualitat està relacionada amb la identitat i el desig, donant a entendre la sexualitat va més enllà d'un aspecte biològic o fisiològic. La sexualitat està plenament relacionada amb la persona, amb la seva personalitat i manera de ser, amb els seus desitjos i les seves fantasies. Les autores Garvía i Miquel (n.d.) afirmen que l'afectivitat i la sexualitat són dos elements de l'ésser humà que permeten créixer i desenvolupar-se com a part de la naturalesa humana. Nuñez (2007) afegeix que totes les persones naixem amb un cos erogen, és a dir, que algunes parts del nostre cos ens poden aportar plaer. Aquesta premissa és vàlida i aplicada a totes les persones, per aquelles amb diversitat funcional també.

En definitiva, la sexualitat engloba un ventall molt ampli d'àmbits i aspectes, però es poden classificar en tres esferes estretament interrelacionades, tal com exposen els autors Parra i Oliva (2015). La primera és l'esfera relacional, que fa referència a tot allò que engloba a les relacions interpersonals afectives/íntimes; la comunicació, l'afecte, els sentiments, l'atracció, etc. La segona, la recreativa, és a dir, tot allò que abasta la gratificació, el plaer, el desig, les fantasies, etc. I per últim, la tercera esfera, la reproductiva, que engloba tots aquells àmbits en relació a la concepció i la procreació, la maternitat i paternitat.

Un adult amb Diversitat Funcional (DF) que no ha elaborat simbòlicament la sexualitat pot desenvolupar una desorganització mental i emmalaltir. Per tant, és important educar en la identitat i la sexualitat, facilitant eines, estratègies per la integració de funcions. Cal parar atenció en aquelles persones amb un grau més elevat de DF, les necessitats reals de cada persona segons les seves característiques d'aquesta i considerar l'etapa evolutiva psicoafectiva (Garvía, 2010).

Segons Inclusion Europe (s. d.), les persones amb diversitat funcional poden tenir més dificultats en la comprensió i en la creació de nous aprenentatges. Per aquest motiu, és molt important que la informació que se'ls faciliti sigui el més clara i entenedora possible. De la mateixa manera que amb la resta de la població, les persones amb discapacitat també tenen el dret a obtenir una bona informació. Així ho afirma l'article 9 de la Convenció de les Nacions Unides, en el qual s'exposa que totes les persones amb DF han de tenir accés a informació de qualitat (Anula, 2013).

Llenguatge fàcil

A continuació, com a mode d'exemple, s'explica amb el format escrit del llenguatge fàcil una introducció sobre el llenguatge en general i el llenguatge fàcil, com a mode d'exemple i representatiu d'aquest. El text que es mostra seguidament, segueix l'estructura i les regles del manual del llenguatge fàcil *Información para todos*, publicat per Inclusion Europe (s. d.). Per tal de seguir estrictament i ser fidels a les regles del

manual del llenguatge fàcil, que s'ha mencionat en el paràgraf anterior, s'ha extret una part literal, junt amb pictogrames, de l'article de l'autor Anula (2013), *Convención Internacional de Naciones Unidas sobre los Derechos de las Personas con Discapacidad en fácil lectura*, en el qual, parla sobre la comunicació i el llenguatge fàcil. Els pictogrames (veure exemples a la Figura 1) són imatges que representen de manera gràfica el que s'està parlant en un text o en un material audiovisual. Els pictogrames acompanyen i apareixen en aquests materials per tal de fer-lo més comprensibles. El Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC) (s. d.) defineix *pictograma* com un “dibuix o jeroglífic que comunica continguts o descriu objectes sense relació amb la forma fonètica”.

“Tots ens comuniquem amb el llenguatge.”

“El llenguatge es manifesta de moltes formes.”

Formes de comunicació (Anula, 2013):

“Parlar és una forma de comunicació.”

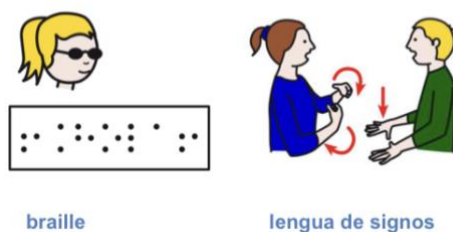
“Escriure és una altra forma de comunicació.”

“El llenguatge de signes és una forma de comunicació.”

“El Braille és un sistema de comunicació utilitzat per les persones que no poden veure.”

Figura 1

Exemples de dos pictogrames que s'utilitzen per acompanyar el text o el contingut audiovisual quan s'aplica el llenguatge fàcil (Anula, 2013):

Llenguatge accessible (Anula, 2013):

“Per comunicar-se és necessari un llenguatge fàcil d'entendre.”

“Per moltes persones els texts són difícils d'entendre.”

“Per això, els texts han de ser senzills i clars.”

Aquesta metodologia d'escriptura que s'ha presentat *a priori* s'anomena llenguatge fàcil. El llenguatge fàcil és un mètode que s'empra per crear, elaborar i adaptar un material, escrit, auditiu, visual o audiovisual, que permet una comprensió més senzilla. Aquest llenguatge està destinat a individus amb dificultats per comprendre missatges, per exemple, persones amb alguna discapacitat intel·lectual o del desenvolupament. Per tal d'elaborar correctament aquest mètode, *Plena Inclusión* assenyala seguir les pautes de *Información para todos*, les quals especifiquen les regles i les pautes a seguir per crear, elaborar i adaptar el material. Per validar d'aquests documents, se'ls ha d'administrar al públic destinatari i comprovar que efectivament, aquest comprèn i entén la informació que es vol transmetre (Berrios, 2019).

El manual *Información para todos* es tracta d'un projecte anomenat *Caminos hacia la educación de adultos para personas con discapacidad intelectual* que va ser publicat per Inclusion Europe (s. d.), amb la col·laboració de la Confederació Espanyola d'Organitzacions a favor de les Persones amb Discapacitat Intel·lectual (FEAPS). Aquest manual descriu una sèrie de normes que ajuden a elaborar material, ja sigui escrit, visual, auditiu o bé audiovisual, amb un llenguatge fàcil de manera sistèmica i de forma correcta. Aquestes regles ajuden a les persones amb discapacitat intel·lectual a llegir i entendre la informació d'una forma senzilla. Tanmateix, també pot anar destinada a persones que tinguin dificultats amb l'idioma o la lectura.

Donat que aquest treball es centra amb el llenguatge fàcil aplicat al material audiovisual, la resta de materials (escrits, auditiu i electrònics) seran obviats. Les regles generals per tots els materials es menciona a continuació; hi ha quatre formats d'informació: informació escrita, electrònica, d'àudio i vídeos. Per elaborar un material primer cal conèixer als destinataris i adaptar al llenguatge en funció de les seves característiques i necessitats. Per exemple, no s'ha d'infantilitzar el llenguatge, si la informació és per adults. Cal tenir present que les persones que rebien la informació potser no tenen coneixement sobre el tema, per tant, cal explicar-ho clarament i totes les paraules difícils relacionades amb la informació que s'està transmetent. També és important

comptar amb les persones amb diversitat funcional, perquè aquestes, poden revisar la informació per veure si els hi és fàcil de comprendre (Inclusion Europe, s. d.).

Per tal de facilitar la comprensió de les pautes i regles normatives generals del llenguatge fàcil es procedeix a crear la Taula 1 (Inclusion Europe, s. d.) en la qual s'exposen les regles generals:

Taula 1

Regles generals del llenguatge fàcil segons Inclusion Europe (s.d.)

Elements dels materials	Descripció
Paraules fàcils	A l'hora d'utilitzar paraules per elaborar material, aquestes han de ser fàcils de comprendre. Per aquest motiu, els lectors les han de conèixer, i en cas que s'hagin d'utilitzar paraules difícils és important assegurar-se que s'expliquen amb claredat. Utilitzar exemples per explicar les coses pot facilitar la comprensió. És aconsellable l'ús d'exemples pròxims i quotidians.
Metàfores	En el llenguatge fàcil no es recomana utilitzar metàfores, ja que el significat real de l'oració no coincideix amb la intencionalitat de l'emissor, és a dir, sentit figurat. Tampoc és aconsellable utilitzar paraules d'un altre llengua, excepte que siguin molt conegudes (per exemple, "OK"). Emprar sigles tampoc és una bona idea a l'hora d'aplicar aquest mètode. És millor utilitzar la paraula sencera sempre que sigui possible, o en tot cas, clarificar-ne el significat.
Xifres	Quan s'hagin d'utilitzar xifres numèriques elevades o percentatges és millor substituir-ho per <i>molts</i> o <i>pocs</i> , ja que del contrari, pot resultar complicat de comprendre.
Comunicació (escrita i oral)	És aconsellable utilitzar frases curtes i dirigir-se directament a la persona, en la mesura del possible, utilitzant <i>vostè</i> o <i>tú</i> . A més, és preferible utilitzar quan sigui possible frases positives en comptes de frases negatives (per exemple, dir "has de quedar-te fins al final de la reunió", en comptes de "no podràs marxar-te fins al final de la reunió"). De la mateixa manera, és recomanable utilitzar frases actives (per exemple, "el doctor t'enviarà una carta") que no pas passives (per exemple, "una carta et serà enviada").

Metodologia	Per ordenar la informació es seguiran els requisits d'ordre, entesa, i coherència, és a dir, el discurs s'estructurarà de manera que sigui més senzill de comprendre el significat global. Per aquest motiu, tota la informació de la mateixa temàtica s'ajuntarà. Un aspecte important és la repetició de la informació complicada. Ja que en facilitarà la comprensió.
-------------	--

Segons Inclusion Europe (s. d.) el format audiovisual ha d'ajudar a simplificar aquells conceptes més complexes. Els consells generals per aplicar un llenguatge fàcil en aquest format són, per una banda, reduir el ritme de parla habitual, d'aquesta manera els tindran més temps per comprendre el missatge. D'altra banda cal evitar els efectes de vídeo, com la càmera lenta o la càmera ràpida, així com la durada del vídeo, ja que no pot ser més extens de vint o trenta minuts.

A continuació, es presenta la Taula 2 resumint els elements i aspectes de les normes i regles del llenguatge fàcil a tenir en compte quan s'elabori material audiovisual (Inclusion Europe, s. d.):

Taula 2

Regles per elaborar material audiovisual adaptat al llenguatge fàcil segons Inclusion Europe (s.d.)

Elements del contingut audiovisual	Descripció
^{1*} Veu en off	Quan s'usa la veu en off és important parlar poc a poc i molt clar. És recomanable que primer aparegui la persona que parla abans de que aquesta persona parli en veu en off. També és important destacar que quan es duu a terme la veu en off és aconsellable parlar només de les coses que es veuen en la pantalla.
Pantalla	Pel que fa a la pantalla, no ha de ser ni molt clara, ni molt fosca. S'ha d'utilitzar una qualitat d'àudio i de vídeo alta i clara. Així mateix el què es mostra en el vídeo ha de ser el més realista possible. És a dir, si s'està parlant d'un conductor de camions, no és aconsellable mostrar un conductor d'una furgoneta. Relacionat amb aquest últim punt, és important explicar quan es canvia de lloc durant la gravació, per tal que les persones que estan visualitzant el contingut, els sigui fàcil identificar i seguir la informació.

Subtítols

En relació als subtítols, aquests poden confondre a les persones amb diversitat funcional. No obstant això, poden ser útils per aquelles persones amb dificultats auditives o amb sordesa, o bé, quan la persona que parla té un accent molt fort o presenta dificultats per parlar. Els subtítols han de ser fàcils de llegir, amb una mida de lletra més gran del habitual. Els espectadors han de disposar de temps suficient per llegir el text, i per tant, aquests hauran de romandre a la pantalla el màxim temps possible. Els subtítols han de presentar un contrast fort entre el text i el fons, situar-se en el mateix lloc durant tot el vídeo (si és possible, a la part de inferior de la pantalla), amb l'opció de treure'ls en qualsevol moment. Una opció que pot facilitar la comprensió del vídeo, és disposar del text complet abans de visualitzar el vídeo. De tal manera, que el destinatari pot imprimir i llegir-lo abans i després de veure el contingut audiovisual.

Nota. *Veu en off = Tècnica audiovisual, en la qual l'emissor no surt en la pantalla quan està parlant, ja que es mostren altres elements

Contextualització

Aquest treball, s'ubica al Centre Jove d'Atenció a les Sexualitats (CJAS), aquest és un centre que forma part de CatSalut, de caràcter preventiu-educatiu i assistencial, de l'Associació de Drets Sexuals i Reproductius. Actualment, és un servei de referència per moltes famílies i usuaris, complementari als serveis sanitaris, psicològics i socials. És un servei gratuït d'atenció específica als adolescents i joves. L'objectiu fonamental del servei de CJAS és atendre i acompanyar els joves i les persones del seu entorn, com famílies i amics, en el procés de creixement per afavorir la vivència d'una sexualitat positiva i responsable (CJAS, s. d.). La Gemma Deulofeu Villanueva és una professional que forma part de l'equip de CJAS, en el qual imparteix programes i assessorament en relació a l'afectivitat i a la sexualitat. També treballa i col·labora dins del programa *Plaers*, atencions a persones amb diversitat funcional i *+Plaers*, atenció sexològica. Va ser ella, qui em va proposar adaptar els vídeos de la plataforma, que a continuació es parlarà.

D'altra banda, cal mencionar també el programa televisiu *Oh My Goig* (#ohmygoig) de *betevé*, la cadena municipal de Barcelona, presentat per la Noemí Elvira, antropòloga i psicòloga especialitzada en drets i salut sexual. En el seu àmbit professional, la seva principal línia de recerca és l'impacte de la diversitat cultural en la gestió de la

salut pública i dona especial atenció a l'àmbit de la sexualitat. *Oh My Goig (OMG)* és un programa educatiu pensat per informar, sensibilitzar i apoderar als adolescents sobre la sexualitat. L'any 2016, *betevé* va començar a emetre aquest nou programa d'educació sexual, *OMG*, per a joves i adolescents. El títol del programa ja dona pas a pensar que el centre del debat serà tot allò que té a veure amb el plaer. L'objectiu d'aquest programa és allunyar-se dels discursos morals, dels tabús i/o de la por amb els que tradicionalment s'ha abordat la sexualitat. *OMG* parla de la sexualitat en termes generals i específics; avarca des dels drets, elements satisfactoris, de gaudi, de plaer fins els riscos de les pràctiques sexuals. *Betevé* ha emès dues temporades del programa, amb les que s'ha ofert informació clara per facilitar als i a les joves la presa de decisions respecte la seva vida sexual (CJAS, s. d.). Arrel d'aquest programa, es va crear la llista de reproducció anomenada *vlogs omg* (<https://www.youtube.com/playlist?list=PL2rLjs4qtscx8it41CpAlkZlcmdgeo7HJ>) del programa mencionat, *Oh My Goig (OMG)*, en el canal de YouTube de *betevé*. Es tracta d'una plataforma de caràcter públic, en el qual es troben disponibles vídeos, de contingut audiovisual, sobre els temes mencionats en aquest apartat, destinats a la població general, i per tant, són materials que no estan adaptats al llenguatge fàcil. És per això, que aquesta llista ha estat la font de recursos dels vídeos que s'han utilitzat en aquest estudi per fer el projecte d'intervenció.

Anàlisi i detecció de necessitats

Al principi d'aquest projecte d'intervenció l'objectiu plantejat es va centrar en afavorir, desenvolupar, promoure i/o complementar programes elaborats i en funcionament d'educació sexual, o elements dels mateixos, destinats a persones amb diversitat funcional, concretament al col·lectiu amb Síndrome de Down. Així doncs, tenint en compte les necessitats i les mancances que consideressin els professionals d'aquest àmbit, es procediria a fer el projecte d'intervenció. No obstant això, aquest objectiu, així també com el projecte d'intervenció, va adquirir un altre format després de realitzar les tres entrevistes, amb un mostreig intencional, que es van dur a terme als diferents professionals dels àmbits de la sexualitat, de la diversitat funcional i de

l'educació. Així mateix, a partir de l'anàlisi de necessitats, extreta de les entrevistes realitzades, es va concretar i redefinir un nou objectiu: elaborar un pla de millora del contingut audiovisual, proposat per la Gemma Deulofeu, adaptant aquest material al llenguatge fàcil.

Convé fer ressaltar la importància d'adaptar materials (escrits, auditiu, visuals, audiovisuals, etc.) al llenguatge fàcil, doncs aquest permet que totes les persones, en especial, aquelles persones amb alguna diversitat funcional, dificultats en la lectura o de comprensió de missatges, o algun trastorn d'aprenentatge, tinguin accés a la mateixa informació que la resta de persones, per tal de comprendre i obtenir la informació o coneixement d'aquests materials. L'adaptació al llenguatge fàcil dels materials evita l'exclusió, i per tant, fomenta la inclusió d'aquests col·lectius. Per aquest motiu, es defuig d'infantilitzar el contingut, ja que els destinataris són persones adultes.

Tal com es pot observar en l'Apèndix 1, 2 i 3, les preguntes de les entrevistes realitzades, amb el consentiment informat enregistrat amb veu, estan centrades amb la temàtica del primer objectiu plantejat, de tal manera que, entre d'altres aspectes, es pot veure com apareix la confrontació d'idees entre els professionals i les preguntes realitzades. És en aquest intercanvi d'impressions, on neix el canvi d'enfocament, com ja s'ha esmentat anteriorment. Encara que les preguntes no estan dirigides directament cap a la temàtica central d'aquest treball, tots els professionals entrevistats van aportar informació rellevant pel nou projecte en qüestió, tal com es mostrarà a continuació.

Amb relació a les entrevistes, el procediment per contactar amb els professionals va ser, per una part, a través de la recerca bibliogràfica, com el cas del Dr. José Luis Garcia i la Gemma Deulofeu. Mentre que la Paula Mayoral és professora de la Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació i l'Esport de la Ramon Llull, Blanquerna, centre on estudia l'autor d'aquest treball. L'anàlisi de les entrevistes ha permès identificar tres necessitats agrupades en tres grans temes:

1. Introduir contingut audiovisual en els programes per facilitar l'aprenentatge.
2. Adaptar els continguts audiovisuals a un llenguatge fàcil perquè tothom hi tingui accés.

3. Parar atenció en els interessos dels participants per adaptar, posteriorment, el programa.

A continuació, s'expliquen més detalladament les característiques de les tres necessitats detectades. En primer lloc, fent referència a la incorporació de contingut audiovisual en programes educatius, el Dr. José Luís García, especialitzat en psicologia i sexologia, expressa la importància d'aquesta tipologia de continguts quan es fa una formació o es vol transmetre una informació al col·lectiu amb diversitat funcional. D'aquest professional, cal destacar, les línies 254 a la 260 de l'entrevista realitzada el 21 novembre 2020 (veure Apèndix 1):

T: Y entrando en base a la estructura o al funcionamiento del programa, ¿qué técnicas o metodologías me aconsejaría que podrían ser útiles para aplicarlas durante este programa?

J: Yo soy muy partidario de temas audiovisuales, primero porque son muy eficaces, y segundo porque los chicos y las chicas están acostumbrados a manejar ya el móvil la Tablet el ordenador. Es todo tipo de recursos audiovisuales son interesantes.

Referent a la segona necessitat, sobre l'adaptació dels continguts audiovisuals a un llenguatge fàcil perquè tothom hi tingui accés, la Gemma Deulofeu corrobora la primera i la segona necessitats analitzades. I com es veurà a continuació, planteja el pla de millora que donarà lloc al treball de final de grau actual. De les aportacions d'aquesta professional cal destacar la informació i les pautes que especifica entre les línies 28 i 56 de l'entrevista realitzada el 21 de gener 2021 (veure Apèndix 3):

T: Tenint present els programes d'educació sexual per persones amb diversitat funcional que ja existeixen, què creu que caldria afegir, modificar, suprimir?

G: No... jo crec que hi han programes en l'actualitat que estan molt bé. Vull dir, que tenen aquesta perspectiva integradora. Jo crec que hi ha programes que són

molt complerts. Hi ha de tot, hi ha alguns que són molt mèdics, d'altres que només parlen d'abusos i altres que estan força complets.

T: El meu TFG anava relacionat precisament a dissenyar un programa d'educació sexual per persones amb diversitat funcional. [...]

G: [...] Potser el que sí que falta no és tan programes escrits, sinó material audiovisual. Elaborar vídeos que les persones amb discapacitat puguin entendre, adaptats a un llenguatge senzill. Això sí que no hi ha gaire cosa feta. [...]

En aquesta part de l'entrevista queda reflectida l'evidència d'elaborar un pla de millora en el programa d'educació sexual, ja existent, que van destinats a persones amb diversitat funcional. Aquest pla de millora proposat per la Dra. Deulofeu consisteix en elaborar un contingut audiovisual adaptat al públic destinatari (col·lectiu amb diversitat funcional). Aquesta adaptació, com ja ha mencionat aquesta professional, es basa en aplicar un llenguatge fàcil per a que les persones beneficiàries puguin comprendre amb claredat el contingut d'aquests vídeos didàctics. Els vídeos, els quals fa referència en l'entrevista, són continguts que es troben disponibles a la plataforma pública de YouTube al canal *Betevé*, a la llista de reproducció de *vlogs omg*. Tal com s'observa a l'entrevista, es proposa utilitzar els vídeos d'aquest canal per portar a terme aquest estudi. Es tracten de 74 vídeos curts, d'una durada aproximada d'entre un i cinc minuts, destinats al públic general, en els que es parla sobre sexualitat, en tots els seus àmbits, a més, complementen els programes educatius sexuals utilitzats a CJAS,

És a partir, de la segona necessitat que sorgeix el nou objectiu i en que en la que s'ha centrat aquest projecte d'intervenció. La Gemma deixa clara la necessitat sobre l'adaptació d'aquesta tipologia de vídeos per poder utilitzar-los en els programes educatius que imparteix. I deixa constància de la importància d'aquesta adaptació, ja que permetrà arribar a més persones, en especial, als col·lectius més exclosos per dificultats de comprensió o per la seva diversitat funcional, a la vegada, que permetrà complementar amb les activitats i la part teòrica dels programes.

Finalment, però no menys important, la tercera necessitat s'extreu de l'entrevista amb la Paula Mayoral, professional de la Psicologia de l'Educació. De les seves aportacions es destaca la informació que es troba entre les línies 227 i 258 de l'entrevista realitzada el 10 de desembre de 2020 (veure Apèndix 2):

T: Si pogués fer una carta als Reis, que fos com lo ideal, quines metodologies, estratègies, mètodes, tècniques, recursos, creus que s'haurien d'impartir o aplicar en aquest programa?

P: Depèn de l'edat. [...] faria com una co-docència perquè per a mi aquesta és la base. O sigui, faria que hi hagués una persona amb aquest tipus de diversitat i una altra que no. I entre les dues també aprendrien entre elles, però podrien transmetre diferents i complementaris punts de vista. [...] I quins són els conceptes i valors que jo vull transmetre. I faria coses com molt vivencials. [...] Hauries de partir de pràctiques o de neguits que tinguin les persones. [...] Però jo crec que aviat requerirà unes necessitats diferents que requeriran un llenguatge diferent. I uns estímuls diferents. Per tant, trobo que hauria de ser com interdisciplinar.

Tal com la Paula Mayoral explica en aquest fragment de l'entrevista, és important tenir en compte per una part, els interessos i neguits dels participants del programa, i per l'altra, que aquest contingut els sigui útil podent-lo aplicar quotidianament. I per últim, queda clara l'evidència d'adaptar el contingut a les característiques i necessitats de les persones amb discapacitat, amb un "llenguatge diferent, i uns estímuls diferents". Per tant, es torna a evidenciar la necessitat d'adaptar el contingut dels programes en un llenguatge accessible i comprensible per a ells, a la vegada que aquests siguin funcionals i pràctics.

Objectius

Aquest disseny d'intervenció té com objectiu principal elaborar un pla de millora centrat en adaptar els continguts audiovisuals, ja existents, sobre educació sexual destinat

al públic general, a un llenguatge fàcil destinat a persones amb diversitat funcional. Després d'haver identificat les necessitats, a través de les entrevistes, es contempla l'opció d'elaborar un pla de millora centrat en adaptar el contingut audiovisual que ha proporcionat el Centre Jove d'Atenció a la Sexualitat aplicant un llenguatge fàcil, de tal manera que les persones destinatàries puguin comprendre el contingut d'aquests vídeos didàctics, educatius i informatius.

L'objectiu general del pla de millora per adaptar el contingut audiovisual dels vídeos de la llista de reproducció pública de *vlogs omg*, propietat de *betevé*, disponibles a la plataforma de YouTube és el següent: elaborar un pla de millora centrat en l'adaptació del contingut audiovisual dels vídeos de la llista de reproducció de *vlogs omg*, al llenguatge fàcil.

Els objectius específics són els següents: (1) Identificar tots aquells elements i aspectes dels vídeos que no compleixen les regles del *Manual del llenguatge fàcil* i que cal adaptar-ho. (2) Crear una taula per cada vídeo per anotar i explicar els elements que cal adaptar. (3) Elaborar un vídeo adaptat al llenguatge fàcil, seguint les regles del *Manual del llenguatge fàcil*, a mode d'exemple.

Descripció del projecte d'intervenció

La proposta d'intervenció d'aquest treball és adaptar els vídeos de la llista de reproducció de *vlogs omg*, del canal de YouTube de *Betevé*, al llenguatge fàcil perquè sigui comprensible, entenedor i accessible per totes aquelles persones adolescents i adultes amb alguna diversitat funcional, especialment aquelles amb dificultats lectores, de comprensió i/o d'aprenentatge.

El primer pas de la intervenció consisteix en seleccionar aquells vídeos, dels setanta-quatre que estan disponibles a la plataforma de YouTube, que s'adaptaran al llenguatge fàcil. El criteri que s'ha establert per seleccionar els vídeos ha estat la durada. La gran majoria d'aquests, no superen els dos minuts, de tal manera, que hi haurà poc

contingut a analitzar i a treballar, per tal de poder fer una adaptació al llenguatge fàcil suficientment elaborat. Per tant, el focus s'ha centrat en la selecció d'aquells continguts audiovisuals que superen els tres minuts de reproducció, dotze en total. Un cop seleccionats, el següent pas consisteix en descriure cada vídeo escollit, per tal d'analitzar el contingut detalladament per a posteriorment adaptar-los al llenguatge fàcil. Seguidament, després d'haver fet l'anàlisi dels materials, s'identifiquen aquells elements i continguts que cal modificar i adaptar al llenguatge fàcil seguint les regles del manual del llenguatge fàcil descrit a la introducció. Per últim, es comprova que l'adaptació que s'ha fet a través d'una *checklist* basada en el manual del llenguatge fàcil. Com a pas addicional, si és volgués portar-ho a la pràctica i gravar un vídeo adaptat al llenguatge fàcil, un cop fet, caldria mostrar-li a una o més persones amb alguna de les dificultats esmentades i avaluar-ne la comprensió, investigar si hi ha hagut dificultats per comprendre alguna part del material visualitzat. (Inclusion Europe, s. d.)

Els materials que s'utilitzen en aquesta investigació són qualsevol dispositiu que permeti visualitzar els vídeos que s'adaptaran al llenguatge fàcil, i un altre dispositiu (o el mateix, si ho permet) per escriure l'anàlisi i l'adaptació dels materials que es volen treballar.

Seguidament, es presenta la Taula 3, la qual mostra de manera molt sintetitzada els passos que es duran a terme en el projecte d'intervenció. Els passos 1, 2 i 3 fan referència a tots aquells procediments que es duran a terme en els vídeos seleccionats. I que per tant, són amb els que es centra aquest projecte d'intervenció. Per contra, els passos de la Taula 4, són aquells procediments, els quals, l'objectiu és traslladar la part teòrica i pràctica escrita a la part pràctica audiovisual, la qual es realitzarà una adaptació completa al llenguatge fàcil en el *Vídeo 12*, tal i com es mostra més endavant. Aquesta representació pretén mostrar un exemple sobre la forma i contingut d'un vídeo adaptat al llenguatge fàcil.

Taula 3

Síntesi del programa d'intervenció

Passos a seguir	Descripció
Pas 1	Selecció dels vídeos que s'adaptaran al llenguatge fàcil.
Pas 2	Visualització dels vídeos seleccionats
Pas 3	Amb l'ajuda de les taules <i>Elements del contingut que cal adaptar al llenguatge fàcil vídeo X</i> (de la Taula 5 a la Taula 16), es procedeix a realitzar la descripció i l'anàlisi dels vídeos seleccionats per identificar quins elements i continguts cal adaptar al llenguatge fàcil.
Pas 4	Amb l'ajuda de les taules anteriors (de la Taula 5 a la Taula 16), es procedeix explicar, en aquestes mateixes taules, quines serien les adaptacions del contingut audiovisual seguint les normes i regles del manual descrit a la introducció.

Taula 4

Passos a seguir per elaborar el Vídeo 12 adaptat al llenguatge fàcil

Passos a seguir	Descripció
Pas 0	Elaboració de la Taula 16 (<i>Taula on s'identifiquen els elements del contingut audiovisual que cal adaptar al llenguatge fàcil del vídeo 12.</i>), seguint els passos de la Taula 3 (<i>Síntesi del programa d'intervenció</i>) en el Vídeo 12. Es procedeix a continuar amb els següents passos.
Pas 1	Fer la transcripció completa del vídeo original.
Pas 2	Passar la llista de control o checklist de la Taula 17 (<i>Checklist basat en el manual del llenguatge fàcil per analitzar els elements, aspectes i continguts del Vídeo 12 original (Oh my goig! - Ingredients del plaer sexual – betevé) que cal adaptar al llenguatge fàcil.</i>), elaborada per l'autor d'aquest treball de TFG, basada en el manual del llenguatge fàcil per analitzar el contingut, elements i aspectes del vídeo original que es vol adaptar.
Pas 3	Definició d'aquells mots en la Taula 18 (<i>Definicions i exemples extrets del DIEC (s.d.) dels conceptes emprats en el vídeo original</i>) que apareixen al Vídeo 12 que són poc comuns o de difícil comprensió i que caldrà explicar amb claredat al vídeo adaptat al llenguatge fàcil, amb algun exemple si és necessari.

- Pas 4 Un cop identificat allò que cal adaptar (Pas 0 i Pas 2), junt amb la transcripció (Pas 1), i el Pas 3 es realitza un guió del contingut audiovisual en la Taula 19 (*Adaptació de l'organització i del contingut dels temes que es tracten en el vídeo d'origen*) que apareixerà en el vídeo adaptat al llenguatge fàcil.
- Pas 5 Gravar, editar i elaborar el *Vídeo 13*, com a resultat de l'adaptació al llenguatge fàcil del *Vídeo 12*.
- Pas 6 Un cop fet el vídeo adaptat al llenguatge fàcil es procedeix a realitzar la una segona llista de control en la Taula 20 (*Checklist basat en el manual del llenguatge fàcil per analitzar els elements, aspectes i continguts del vídeo que ha estat adaptat al llenguatge fàcil que permetran validar i donar vistiplau al contingut audiovisual seguint la normativa del manual*) que permetrà donar vistiplau a l'adaptació que s'ha treballat.
- Pas 7 Si es dóna el vistiplau amb llista de control (Pas 6), es procedeix a elaborar la transcripció del vídeo adaptat.
- Pas 8 Administrar el vídeo a persones amb diversitat funcional per tal de comprovar la seva comprensió donar vistiplau al vídeo realitzat adaptat al llenguatge fàcil.
- Pas 9 En aquest últim pas, es procedeix a pujar, publicar i difondre aquest vídeo adaptat a les persones destinatàries (persones amb diversitat funcional).
-

A continuació, es presenten els Passos 1, 2 i 3 de la Taula 3: el procediment de selecció, descripció i anàlisi i adaptació dels 12 vídeos que es troben dins dels requisits establerts que s'han mencionat anteriorment.

Així, cal remarcar que les adaptacions proposades en aquest treball en cap cas volen corregir els vídeos, sinó adaptar-los a un altre tipus de població. Per tant, abans de començar amb les adaptacions més específiques de cada vídeo analitzat, és important destacar els aspectes comuns d'aquests vídeos i del propi canal, que caldria adaptar al llenguatge fàcil: un primer aspecte a destacar és el propi nom del canal de YouTube, *Oh my Goig* és un joc de paraules amb les que combina l'anglès i el català i podria arribar a ser confús per les persones destinatàries d'aquest treball. Per tant, la primera adaptació al llenguatge fàcil que caldria fer és el nom del canal. Un altre aspecte a tenir present, és la velocitat de parla de la Noemí Elvira, presentadora d'aquests vídeos. No hi ha cap dubte

que és una professional del seu àmbit, i que la seva comunicació és excel·lent, però si ens centrem amb el llenguatge fàcil, hi ha aspectes, com el que es menciona, que caldria adaptar. També s'identifiquen canvis de lluminositat, colors i contrast bruscos. Considerant aquest últim aspecte, caldria mantenir un equilibri entre aquestes variants que permetés una qualitat i resolució òptima del vídeo. A més, caldria afegir subtítols, i la transcripció sencera dels vídeos per tal que resultés més fàcil entendre i seguir el contingut d'aquests. Un altre aspecte que es repeteix en tots els vídeos és l'aparició de paraules de manera brusca i molt ràpida, amb moviments molt veloços i de manera sacsejada, parpellejant i pot resultar difícil de llegir per una persona amb dificultats lectores. Si s'afegeixen, cal que les lletres es mantinguin immòbils, que siguin visibles i que romanguin suficient temps per poder ser llegides i enteses. També cal afegir, que en molts casos, la presentadora apareix durant uns segons en un altre pla en blanc i negre amb la intenció de representar dubte, reflexió, incoherència o d'altres, sobre el que s'ha dit anteriorment. Per adaptar-ho al llenguatge fàcil i que sigui entenedor, la millor opció seria eliminar aquesta escena, ja que pot causar confusió. Es podria substituir explicant o inclús preguntant a l'espectador, el que es pretenia amb aquesta escena.

Anàlisi dels continguts audiovisuals i la descripció de la seva adaptació al llenguatge fàcil

Vídeo 1: El primer vídeo, el qual s'aplicarà l'adaptació al llenguatge fàcil té com a títol *Oh my goig - Desmuntant el porno – betevé*. Té una durada de 4 minuts i 24 segons i es pot accedir a través del següent enllaç: <https://youtu.be/XCdqevvXTZo>. La proposta d'adaptació es mostra a la Taula 5.

Taula 5

Elements del contingut que cal adaptar al llenguatge fàcil del vídeo 1

Anàlisi dels continguts que cal adaptar	Adaptació al llenguatge fàcil
Ús d'un vocabulari poc comú o que pot causar confusió o dificultats de comprensió: <i>heterocoitocentrada, hetero, lèsbic, gai, sexista, estereotípica, masculins, femenins,</i>	Cal adaptar el vocabulari que pot causar confusió per un terme més comú, o bé explicar el que signifiquen aquestes paraules. I posar exemples per comprendre la totalitat del significat.

---

esperma, follar, ejacular, doping, orgasme, porno i gang bang

S'escolten de fons xiscles, gemecs i vocalitzacions de vídeos pornogràfics que no es mostren en pantalla.

Pot resultar confós per una persona amb discapacitat intel·lectual, escoltar aquests sons sense veure d'on provenen o a què fan referència.

Apareixen símbols que no s'expliquen: dues emoticones de dues mans (una, amb la forma de cercle, amb la unió del dit índex amb el polze, de "tot bé", i una segona icona, en la que apareix una mà amb tots els dits amagats excepte el dit índex, com si estigués senyalant) ambdues icones executen un moviment al vídeo fent referència a la penetració del penis a la vagina o a l'anus.

Cal explicar el significat d'aquest moviment, icones, símbols. O bé excloure'ls del contingut audiovisual. Doncs pot causar confusió per entendre el significat d'aquests.

També apareixen altres emoticones representant l'expressió i les reaccions de la presentadora, de vegades, contradictòries, adquirint un caire irònic.

Quan es parla de penis i vulves, mostren aliments similars a aquests, com pastanagues (fent referència al penis) i melons (fent referència a la vulva). També es mostra un biberó amb llet, en relació a l'ejaculació del semen dels homes i d'algunes dones.

Cal explicar que aquests aliments fan referència a les parts del cos de les quals es parla. Si no, es pot generar confusió sobre la relació entre els aliments que es mostren i les parts del cos que es parlen.

Es mostren percentatges

Cal especificar el valor que representa aquest percentatge (molt o poc) o directament no posar-lo i dir si és molt abundant o poc.

En un moment de l'escena, la presentadora parla amb la boca plena (de pastilles quan fa menció dels fàrmacs que utilitzen els actors i actrius porno en les escenes).

Dificulta la comprensió per la falta de vocalització de les paraules. Caldria adaptar aquesta escena, per una altre en que s'entengués clarament el que es diu.

Vídeo 2: El segon vídeo l'han anomenat *Oh my goig - Diversitat sexual i de gènere – betevé*. La proposta d'adaptació es mostra a la Taula 6. Té una durada de 3 minuts i 37 segons i es pot observar en el següent enllaç: <https://youtu.be/zWv8zQ2gLSU>

Taula 6

Taula on s'identifiquen els elements del contingut audiovisual que cal adaptar al llenguatge fàcil del vídeo 2

Anàlisi dels continguts que cal adaptar	Adaptació al llenguatge fàcil
Ús d'un vocabulari poc comú o que pot causar confusió o dificultats de comprensió: <i>sexe, gènere, diversitat sexual, desigualtat, invisibilitzada, hetero, gai, lesbiana, follar, LGTB, bisexuals, trans (transsexualitat), pansexual, intersex (intersexual), Desenvolupament Sexual Divers (DSD), exclusions, estàndards, atractius, gordofobia i exclusions</i>	Cal adaptar el vocabulari que pot causar confusió per un terme més comú, o bé explicar el que signifiquen aquestes paraules. I posar exemples per comprendre la totalitat del significat.
Es mostren imatges: una vulva i un penis. Però no s'especifica què és cadascuna.	Caldrà especificar que la imatge que apareix a la dreta és un penis i la de l'esquerra és una vagina, requisits de l'adaptació al llenguatge fàcil.
Es mostren paraules en anglès: <i>stop, how to have a beach body, My mad fat diary</i>	Caldria traduir i/o explicar el que significa.

Vídeo 3: El tercer vídeo s'anomena *Oh my goig - Els canvis del nostre cos – betevé*. Té una durada de 3 minuts i 28 segons i es pot accedir en el següent enllaç: <https://youtu.be/JI8suf7uJHg>. La proposta d'adaptació es mostra a la Taula 7.

Taula 7

Taula on s'identifiquen els elements del contingut audiovisual que cal adaptar al llenguatge fàcil del vídeo 3

Anàlisi dels continguts que cal adaptar	Adaptació al llenguatge fàcil
---	-------------------------------

<p>Ús d'un vocabulari poc comú o que pot causar confusió o dificultats de comprensió: <i>pubertat, ejaculacions, plaer, regla, menstruació,</i></p>	<p>Cal adaptar el vocabulari que pot causar confusió per un terme més comú, o bé explicar el que signifiquen aquestes paraules. I posar exemples per comprendre la totalitat del significat.</p>
<p>Es mostren imatges de vulves i penis.</p>	<p>Pot semblar obvi, però si s'adapta al llenguatge fàcil, se'ls hi ha de posar fàcil. I per tant, caldrà especificar i clarificar que les imatges que es mostren són exemples de les diferents formes i mides que poden adoptar els penis les vagines. Que les persones som diverses i els nostres cossos també.</p>

Vídeo 4: El quart vídeo s'anomena *Oh my goig - Tenir parella és tenir èxit? – betevé*. Té una durada de 3 minuts i 15 segons i es pot accedir en el següent enllaç: <https://youtu.be/S3Q-tWcpKk8>. La proposta d'adaptació es mostra a la Taula 8.

Taula 8

Taula on s'identifiquen els elements del contingut audiovisual que cal adaptar al llenguatge fàcil del vídeo 4

Anàlisi dels continguts que cal adaptar	Adaptació al llenguatge fàcil
<p>Al principi de tot sona una cançó amb lletra</p>	<p>Caldria, a part d'especificar qui és el/la que canta i quina és la cançó, que en aquest cas, ja es fa, per si la volen escoltar en un altre moment (per exemple, mencionant-ho a la transcripció o amb una nota de text al vídeo mateix). Seria important també, afegir els subtítols de la cançó. I per últim, seria interessant explicar la relació de la cançó amb l'escena que es mostra al vídeo.</p>
<p>Al principi del vídeo apareix al vídeo interpretant a una persona trista (fent relació a la tristesa que es sent quan algú trenca amb la seva parella)</p>	<p>No queda del tot clara l'escena que s'interpreta. Caldria durant l'escena o després especificar que la Noemí està actuant. I explicar que està interpretant a una persona que acaba de tallar amb la seva parella i que per això es mostra trista al vídeo.</p>

<p>En el vídeo s'expliquen molts aspectes i es dona molta informació en molt pocs segons de diferència. Es mostra una fórmula metafòrica i irònica: Normalitat + Èxit + Felicitat = Parella</p>	<p>Caldria alentir la velocitat. Dedicar el temps necessari per explicar cada tema, cada part de manera clara i entenedora. Per adaptar-ho al llenguatge fàcil s'hauria de dedicar temps a explicar amb profunditat i de forma entenedora el significat d'aquests conceptes i perquè s'utilitzen aquests i no uns altres.</p>
<p>Ús d'un vocabulari poc comú o que pot causar confusió o dificultats de comprensió: <i>normalitat</i> i <i>afectes</i></p>	<p>Cal adaptar el vocabulari que pot causar confusió per un terme més comú, o bé explicar el que signifiquen aquestes paraules. I posar exemples per comprendre la totalitat del significat.</p>

Vídeo 5: El cinquè vídeo s'anomena *Oh my goig! - Violència de gènere – betevé*. Té una durada de 4 minuts i 2 segons i es pot accedir en el següent enllaç: <https://youtu.be/3OgYneugWi4>. La proposta d'adaptació es mostra a la Taula 9.

Taula 9

Taula on s'identifiquen els elements del contingut audiovisual que cal adaptar al llenguatge fàcil del vídeo 5

Anàlisi dels continguts que cal adaptar	Adaptació al llenguatge fàcil
<p>Ús d'un vocabulari poc comú o que pot causar confusió o dificultats de comprensió: <i>violència masclista, violència cap a les dones, violència heteropatriarcal, LGTB, feminista, violència estructural, desigualtats socials, desigualtat de gènere, privilegis i opressió</i></p>	<p>Cal adaptar el vocabulari que pot causar confusió per un terme més comú, o bé explicar el que signifiquen aquestes paraules. I posar exemples per comprendre la totalitat del significat.</p>
<p>Es mostra un iceberg amb molts noms i conceptes que poden ser nous o desconeguts per les persones que ho visualitzen</p>	<p>En aquest aspecte, caldria explicar més detalladament la imatge i tot el contingut de la mateixa. Definir els conceptes que apareixen i posar exemples.</p>
<p>En el minut 1:46 la Noemí fa una interpretació del que seria un acudit masclista.</p>	<p>Caldria adaptar aquesta escena de tal manera que s'especifiqui des d'un principi que la Noemí està actuant. I explicar què està interpretant i el significat d'aquesta interpretació.</p>

En el minut 2:00 també actua per exemplificar els masclismes que s'utilitzen habitualment.
Al minut 2:37 també fa una actuació amb la intenció d'exemplificar.

Vídeo 6: El sisè vídeo s'anomena *Oh my goig! - No al sexisme / F*CK SEXISM – betevé*. Té una durada de 4 minuts i 2 segons i es pot accedir en el següent enllaç: <https://youtu.be/rgXzUMoeUXw>. La proposta d'adaptació es mostra a la Taula 10.

Taula 10

Taula on s'identifiquen els elements del contingut audiovisual que cal adaptar al llenguatge fàcil del vídeo 6

Anàlisi dels continguts que cal adaptar	Adaptació al llenguatge fàcil
Ús d'un vocabulari poc comú o que pot causar confusió o dificultats de comprensió: <i>sexisme, sistema sexe-gènere, construcció i socialització</i>	Cal adaptar el vocabulari que pot causar confusió per un terme més comú, o bé explicar el que signifiquen aquestes paraules. I posar exemples per comprendre la totalitat del significat.
Es mostren paraules en anglès: <i>fuck sexism</i>	Caldria traduir i/o explicar el significat.
En el minut 2:10 es mostra un vídeo d'una nena parlant en anglès.	A part dels subtítols, també estaria bé aportar la traducció en veu perquè sigui més fàcil comprendre el que està dient.
Al minut 2:43 es mostra una imatge en la que es veu dues samarretes amb missatges sexistes.	Caldria dir perquè són sexistes. Explicar perquè es critica aquest tipus de missatges.

Vídeo 7: El setè vídeo s'anomena *Oh my goig! - FLOW, EMPATIA... OMG!! – betevé*. Té una durada de 3 minuts i 13 segons i es pot accedir en el següent enllaç: <https://youtu.be/6MychnFxKTo>. La proposta d'adaptació es mostra a la Taula 11.

Taula 11

Taula on s'identifiquen els elements del contingut audiovisual que cal adaptar al llenguatge fàcil del vídeo 7

Anàlisi dels continguts que cal adaptar	Adaptació al llenguatge fàcil
Títol del vídeo conté una paraula en anglès	En aquest cas, la millor opció seria optar per una altra paraula de la llengua d'origen de la persona destinatària que necessiti el llenguatge fàcil.
Ús d'un vocabulari poc comú o que pot causar confusió o dificultats de comprensió: <i>emocions guais, discrepàncies, ràbia, empatia i comunicar</i>	Cal adaptar el vocabulari que pot causar confusió per un terme més comú, o bé explicar el que signifiquen aquestes paraules. I posar exemples per comprendre la totalitat del significat.
Es mostren paraules en anglès: <i>flow, OMG,</i>	Caldria traduir i/o explicar el que significa.
En el minut 0:32 la Noemí fa una interpretació sobre una discussió.	Caldria adaptar aquesta escena de tal manera que s'especifiqui des d'un principi la presentadora està actuant. I explicar què està interpretant i el significat d'aquesta interpretació.
Al final del vídeo la presentadora fa unes preguntes per reflexionar sobre el tema que s'ha parlat.	Adaptat al llenguatge fàcil, caldria donar un suport perquè els destinataris puguin reflexionar, facilitar-los ajuda perquè puguin pensar, reflexionar i raonar sobre el tema en qüestió.

Vídeo 8: El vuitè vídeo s'anomena *Oh my goig! - És la dona un objecte sexual?* – *betevé*. Té una durada de 3 minuts i 13 segons i es pot accedir en el següent enllaç: <https://youtu.be/RTzaZMGWVMQ>. La proposta d'adaptació es mostra a la Taula 12.

Taula 12

Taula on s'identifiquen els elements del contingut audiovisual que cal adaptar al llenguatge fàcil del vídeo 8

Anàlisi dels continguts que cal adaptar	Adaptació al llenguatge fàcil
Ús d'un vocabulari poc comú o que pot causar confusió o dificultats de	Cal adaptar el vocabulari que pot causar confusió per un terme més comú, o bé

comprensió: <i>cosificats, fragmentats, violentats,</i>	explicar el que signifiquen aquestes paraules. I posar exemples per comprendre la totalitat del significat. En el cas d'aquest vídeo, caldria explicar amb més detall, amb més exemples, què és ser un objecte sexual, que la dona s'ha cosificat, etc.
Al final del vídeo es mostra un fragment d'un vídeo, amb l'objectiu de mostrar o vivenciar la realitat dels COSSOS.	Adaptat al llenguatge fàcil, caldria donar un suport perquè els destinataris puguin entendre bé perquè es mostren aquestes imatges i què representen.

Vídeo 9: El novè vídeo s'anomena *Oh my goig! - El primer cop – betevé*. Té una durada de 5 minuts i 10 segons i es pot accedir en el següent enllaç: <https://youtu.be/5bSG9KYaiBA>. La proposta d'adaptació es mostra a la Taula 13.

Taula 13

Taula on s'identifiquen els elements del contingut audiovisual que cal adaptar al llenguatge fàcil del vídeo 9

Anàlisi dels continguts que cal adaptar	Adaptació al llenguatge fàcil
A l'inici del vídeo, la Noemí fa una interpretació de dues persones joves que es coneixen i plantegen intimar junts.	Caldria adaptar aquesta escena de tal manera que s'especifiqui des d'un principi que la Noemí està actuant. I explicar què està interpretant i el significat d'aquesta interpretació.
Al minut 0:18 apareix un missatge en anglès: <i>Oh yeah</i> Al minut 3:43 també apareix un mot en anglès: <i>stop</i>	Pot semblar fàcil d'entendre, però si ens centrem en el llenguatge fàcil seria convenient traduir-lo.
Ús d'un vocabulari poc comú o que pot causar confusió o dificultats de comprensió: <i>incògnites, pànic, límits, petting, preliminars, masturbació, falsos mites, himen, lubricant, penetració anal, perineu, malalties de transmissió sexual, preservatiu, heterosexual, homosexual i anus</i>	Cal adaptar el vocabulari que pot causar confusió per un terme més comú, o bé explicar el que signifiquen aquestes paraules. I posar exemples per comprendre la totalitat del significat. En el cas d'aquest vídeo, caldria explicar amb més detall, amb més exemples, què és ser un objecte sexual, que la dona s'ha cosificat, etc.

Apareixen símbols que no s'expliquen: dues emoticones de dues mans (una, amb la forma de cercle, amb la unió del dit índex amb el polze, de "tot bé", i una segona icona, en la que apareix una mà amb tots els dits amagats excepte el dit índex, com si estigués senyalant) ambdues icones executen un moviment al vídeo fent referència a la penetració del penis a la vagina o a l'anus.

També apareixen altres emoticones representant l'expressió i les reaccions de la presentadora, de vegades, contradictòries, adquirint un caire irònic.

Cal explicar el significat d'aquest moviment, icones, símbols. O bé excloure'ls del contingut audiovisual. Doncs pot causar confusió per entendre el significat d'aquests.

Quan es parla de com practicar la penetració vaginal s'utilitza com exemple una taronja.

Cal explicar que aquests aliments fan referència a les parts del cos de les quals es parla. Si no, es pot generar confusió sobre la relació entre els aliments que es mostren i les parts del cos que es parlen.

Vídeo 10: El desè vídeo s'anomena *Oh my goig! - El fet TRANS – betevé*. Té una durada de 3 minuts i 1 segons i es pot accedir en el següent enllaç: <https://youtu.be/zC4POaq9Ygo>. La proposta d'adaptació es mostra a la Taula 14.

Taula 14

Taula on s'identifiquen els elements del contingut audiovisual que cal adaptar al llenguatge fàcil del vídeo 10

Anàlisi dels continguts que cal adaptar	Adaptació al llenguatge fàcil
Ús d'un vocabulari poc comú o que pot causar confusió o dificultats de comprensió: <i>cisgènere, sexe, transsexualitat, transgènere, gènere binari, gènere fluid i transitar</i>	Cal adaptar el vocabulari que pot causar confusió per un terme més comú, o bé explicar el que signifiquen aquestes paraules. I posar exemples per comprendre la totalitat del significat. Caldria explicar amb més detall, amb més exemples, i dedicar més temps a definir aquests conceptes per tal que s'integrin i que s'entenguin.

Al minut 2:52 la presentadora senyala unes lletres que apareixen en pantalla. Es tracta d'un enllaç web d'atenció a les persones transsexuals.

Aquest rètol va canviant de colors, parpelleja i només apareix durant 2 segons. Per adaptar-lo al llenguatge fàcil, caldria que aparegués amb uns colors fixes i que permetessin llegir-ho de manera clara. També s'hauria de treure les pampallugues i romandre el cartell durant uns quants segons més perquè es pugui llegir i apuntar en algun lloc, si fos necessari.

Vídeo 11: L'onze vídeo s'anomena *Oh my goig! - L'avortament – betevé*. Té una durada de 3 minuts i 44 segons i es pot accedir en el següent enllaç: <https://youtu.be/ZyYWzoYb7fc>. La proposta d'adaptació es mostra a la Taula 15.

Taula 15

Taula on s'identifiquen els elements del contingut audiovisual que cal adaptar al llenguatge fàcil del vídeo 11

Anàlisi dels continguts que cal adaptar	Adaptació al llenguatge fàcil
<p>Ús d'un vocabulari poc comú o que pot causar confusió o dificultats de comprensió: <i>avortament, avortament instrumental, avortament farmacològic, acompanyament professional, anticoncepció, educació sexual, progressista, violència institucional, patriarcat, paternalista i real compliment de la llei</i></p>	<p>Cal adaptar el vocabulari que pot causar confusió per un terme més comú, o bé explicar el que signifiquen aquestes paraules. I posar exemples per comprendre la totalitat del significat. Caldria explicar amb més detall, amb més exemples, i dedicar més temps a definir aquests conceptes per tal que s'integrin i que s'entenguin.</p>
<p>Al llarg del vídeo apareixen paraules en la pantalla.</p>	<p>Aquests rètols va canviant de colors, parpellegen i apareixen durant menys de 2 segons. Per adaptar-lo al llenguatge fàcil, caldria que apareguessin amb uns colors fixes i que permetessin llegir els rètols de manera clara i entenedora. També s'hauria de treure les pampallugues i romandre els cartells durant uns quants segons més perquè es pugui llegir al ritme del destinatari.</p>
<p>Al minut 1:52, la Noemí fa una interpretació d'un personatge femení que espera (els tres dies obligatoris per</p>	<p>Caldria adaptar aquesta escena de tal manera que s'especifiqui des d'un principi que la Noemí està actuant. I explicar què està</p>

reflexionar sobre la decisió de l'avortament).

interpretant i el significat d'aquesta interpretació.

Al final del vídeo es mostra un llistat de llocs web sobre avortament. Realment només hi ha dos enllaços, però aquests es van repetint.

La repetició dels enllaços pot causar confusió a l'hora de buscar la informació recomanada. Per tant, a l'hora d'adaptar aquesta part del vídeo, caldria posar una sola vegada l'enllaç, que sigui clar, suficientment visible i entenedor. Seria convenient, també, que romangués el suficient temps per poder ser llegit i copiat.

Vídeo 12: El dotzè vídeo s'anomena *Oh my goig! - Ingredients del plaer sexual – betevé*. Té una durada de 4 minuts i es pot accedir en el següent enllaç: <https://youtu.be/KcO2GpYjt0w>. La proposta d'adaptació es mostra a la Taula 16.

Taula 16

Taula on s'identifiquen els elements del contingut audiovisual que cal adaptar al llenguatge fàcil del vídeo 12.

Anàlisi dels continguts que cal adaptar	Adaptació al llenguatge fàcil
<p>Ús d'un vocabulari poc comú o que pot causar confusió o dificultats de comprensió: <i>plaer sexual, desig, excitació, sentiments, pensaments, seguretat, estimulació, consentiment, comunicació, indispensables, plaer del cos, excitació sexual, clítoris, pressió sanguínia, erecte, fase d'excitació, fase estacionària, fase orgàsmica, fase de resolució, mètode anticonceptiu, resposta sexual, orgasme, perineu, contraccions rítmiques, semen, uretra i excitació compartida</i></p>	<p>Cal adaptar el vocabulari que pot causar confusió per un terme més comú, o bé explicar el que signifiquen aquestes paraules. I posar exemples per comprendre la totalitat del significat. Caldria explicar amb més detall, amb més exemples, i dedicar més temps a definir aquests conceptes per tal que s'integrin i que s'entenguin.</p>
<p>A l'inici del vídeo, la Noemí parla dels ingredients pel plaer sexual. Aquests ingredients es mostren a través de recipients que tenen incorporades en el seu contorn les paraules d'aquests ingredients. Les paraules no es veuen senceres. La Noemí va girant els</p>	<p>Pot ser confús per una persona amb diversitat funcional entendre que les paraules que hi ha en els recipients fan referència als ingredients del plaer sexual que parla la presentadora. Per tant, caldria explicar-ho bé en l'adaptació al llenguatge fàcil. La millor opció seria mostrar a la pantalla un llistat directament amb tots els</p>

recipients per tal que es puguin llegir les paraules.

Al llarg del vídeo apareixen paraules en la pantalla.

S'utilitzen emoticones durant el vídeo per reforçar el contingut d'aquest.

En el minut 1:41 la presentadora mostra les seves mans juntes i seguidament les separa en direccions oposades amb l'objectiu de representar una vagina expandint-se (tema del qual es parla).

De la mateixa manera, en el minut 1:47 apareix la Noemí amb una cullera de fusta a la mà, representant el penis erecte.

També en el minut 2:49 apareix batent els ous en un recipient, quan parla de les persones que tenen un orgasme i no fan res.

ingredients que menciona la presentadora. O bé, mostrar les paraules dels ingredients una per una, de tal manera que sigui entenedor i que romangui en la pantalla el suficient temps per poder ser llegida pels destinataris.

Aquests rètols van canviant de colors, parpellegen i apareixen durant menys de 2 segons. Per adaptar-lo al llenguatge fàcil, caldria que apareguessin amb uns colors fixes i que permetessin llegir els rètols de manera clara i entenedora. També s'hauria de treure les pampallugues i romandre els cartells durant uns quants segons més perquè es pugui llegir al ritme del destinatari.

Algunes d'aquestes donen suport al que diu la presentadora i ajuden a que sigui més interactiu, visual i dinàmic. Com és el cas de les emoticones que apareixen en a partir del minut 0:38, en el que parla dels sentits i les emoticones representen clarament els sentits de les persones (tacte, olfacte, gust, vista i oïda). Però hi ha altres fragments al llarg del vídeo que les emoticones són més interpretatives o intuïtives que representatives, per la qual cosa, pot ser complicat d'entendre i confós per les persones amb discapacitat intel·lectual. La millor opció seria eliminar-les del contingut audiovisual.

Caldria fer evident el que es vol representar o bé explicar el que s'està fent i què significa o simbolitza. O incús millor, utilitzar imatges reals del que s'està parlant.

Una altra escena que caldria adaptar és quan mostra de fons la imatge dels Pirineus en el minut 3:00 quan fa menció del perineu (part del cos entre els genitals i l'anus).

En el minut 3:03 la presentadora fa una veu en off (no es mostra en pantalla quan parla)

En tot moment, quan la presentadora parla, hauria d'aparèixer a la pantalla. Del contrari pot causar confusió.

Elaboració d'un vídeo adaptat al llenguatge fàcil

Un cop elaborada la Taula 16, on s'identifiquen els elements del contingut audiovisual que cal adaptar al llenguatge fàcil del *Vídeo 12*, i seguint els punts de la Taula 4, on s'expliquen els passos a seguir per elaborar el *Vídeo 12* adaptat al llenguatge fàcil, es procedeix a dur a terme el Pas 1 de la Taula 4, que consisteix en transcriure el vídeo original (veure Apèndix 4).

En el següent pas (Pas 2 de la Taula 4), s'elabora una llista de control (checklist) amb l'ajuda de la Taula 17, elaborada per l'autor d'aquest treball de TFG, basada en el manual del llenguatge fàcil. Aquesta taula ha recollit totes les regles generals i específiques dels materials audiovisuals del manual del llenguatge fàcil. La Taula 17 permet identificar fàcilment els elements, aspectes i continguts que cal adaptar al llenguatge fàcil a través d'una sèrie de preguntes que permeten observar la resposta desitjada en contrast amb la resposta que correspon amb la realitat del contingut audiovisual que s'està analitzant. Això permetrà identificar fàcilment aquells elements que cal adaptar, modificar, afegir o suprimir del material per tal que les persones amb diversitat funcional o amb dificultats de comprensió, aprenentatge i/o de lectura puguin comprendre el contingut del vídeo.

El vídeo seleccionat per fer l'adaptació al llenguatge fàcil és l'últim vídeo analitzat de *OMG, Oh my goig! - Ingredients del plaer sexual - betevé*, (Vídeo 12) que té una durada de 4 minuts i es pot accedir en el següent enllaç: <https://youtu.be/KcO2GpYjt0w>.

Taula 17

Checklist basat en el manual del llenguatge fàcil per analitzar els elements, aspectes i continguts del Vídeo 12 original (*Oh my goig! - Ingredients del plaer sexual – betevé*) que cal adaptar al llenguatge fàcil.

Elements dels materials	Preguntes de la checklist	Resposta desitjada	Resposta: Sí/ Millorable/ No
Paraules fàcils	El contingut del material audiovisual utilitza paraules fàcils de comprendre?	Sí	No
	En cas d'haver utilitzat paraules difícils, s'expliquen amb claredat?	Sí/ -	Millorable
	En cas d'haver utilitzat paraules difícils, s'exposen exemples?	Sí/ -	Millorable
Metàfores	No es recomana utilitzar metàfores. S'utilitzen en aquest material?	No	Sí
	No és aconsellable utilitzar paraules d'un altre llengua, excepte que siguin molt conegudes. S'utilitzen?	No	No
	No es recomana utilitzar sigles. S'utilitzen en aquest material?	No	No
Xifres	En cas d'haver utilitzat xifres numèriques elevades o percentatges s'han substituït per <i>molts</i> o <i>pocs</i> ?	Sí/ -	Sí
Comunicació (escrita i oral)	S'han utilitzat frases curtes?	Sí	No
	S'ha dirigit directament a la persona, és a dir, utilitzant <i>vostè</i> o <i>tú</i> ?	Sí	Sí
	S'ha utilitzat, quan ha estat possible frases positives en comptes de frases negatives?	Sí	No
	S'ha utilitzat, quan ha estat possible frases actives (per exemple, "el doctor t'enviarà una carta") en comptes de passives (per exemple, "una carta et serà enviada")?	Sí	No
Metodologia	S'ha seguit l'ordre amb la qual sigui més fàcil d'entendre i seguir?	Sí	Sí
	S'ha ajuntat tota la informació sobre el mateix tema? (és a dir, no mesclar diferents temes a la vegada, primer un, després una altre.)	Sí	Millorable

	S'ha repetit la informació important i s'ha explicat les paraules difícils més d'una vegada?	Sí	No
	En cas d'haver utilitzat la veu en off (per exemple, quan es parla mentre no es mostra a la persona parlant, perquè s'està mostrant una altra cosa en el vídeo) s'ha parlat poc a poc i molt clar?	Sí	No
Veus en off	En cas d'haver utilitzat la veu en off apareix primer la persona que parla abans de que aquesta persona parli en veu en off?	Sí	Sí
	En cas d'haver utilitzat la veu en off s'ha parlat només de les coses es veuen en la pantalla?	Sí	Millorable
	La pantalla no és ni molt clara, ni molt fosca?	Sí	No
	S'utilitza una qualitat d'àudio i de vídeo d'alta qualitat i clars?	Sí	No
Pantalla	El què es mostra en el vídeo és el més realista possible? (És a dir, si s'està parlant d'un conductor de camions, no és aconsellable mostrar un conductor d'una furgoneta.)	Sí	Millorable
	S'explica quan es canvia de lloc durant la gravació, per tal que les persones que estan visualitzant el contingut, els hi sigui fàcil identificar i seguir la informació?	Sí	No
	Els subtítols són fàcils de llegir?	Sí	No
	Tenen una mida de lletra més gran del habitual?	Sí	No
	Els espectadors disposen de temps suficient per llegir el text?	Sí	No
Subtítols	Aquests subtítols presenten un contrast fort entre el text i el fons?.	Sí	No
	Es situen en el mateix lloc durant tot el vídeo (si és possible, en la part de sota de la pantalla) amb l'opció de treure els subtítols en qualsevol moment?	Sí	No
	Es disposa del text complet (del contingut del material) a la descripció del vídeo?	Sí	No

El primer aspecte a tenir en compte per fer el guió són els conceptes que han estat utilitzats en aquest vídeo i que són poc habituals en la parla quotidiana, o bé, que poden resultar difícils d'entendre. Per tant, es procedeix a elaborar la Taula 18 (veure Apèndix 5), en la qual, es defineixen els mots que es mostren a continuació: *plaer sexual, desig, excitació, sentiments, pensaments, seguretat, estimulació, consentiment, comunicació, plaer del cos, excitació sexual*. Totes les definicions s'han extret del Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC). Un cop obtingudes i explicades les definicions dels mots, amb exemples si és necessari, permet explicar-les i transmetre-les de manera més clara i entenedora.

Un cop elaborades les Taula 16, la Taula 17 i la Taula 18, junt amb la transcripció completa del vídeo original, identificats aquells elements que cal adaptar per tal que s'adaptin al llenguatge fàcil es procedeix a elaborar el guió dels temes que es tracten (Taula 19). La Taula 19 organitza i explica breument de què es parlarà i com es farà l'adaptació del contingut audiovisual.

Així mateix, el contingut del *Vídeo 13* s'ha reduït, per tal que no sigui excessivament extens. De tal manera, que recull la informació que s'ha considerat més rellevant del *Vídeo 12*. La resta dels continguts del *Vídeo 12* també s'han adaptat al llenguatge fàcil (disponibles al canal de YouTube *Sexualitzem-nos*), però ja no es contempla com a part d'aquest treball.

Taula 19

Adaptació de l'organització i del contingut dels temes que es tracten en el vídeo d'origen

Temes	Organització i explicació
1. Ingredients del plaer i Plaer sexual	Es definirà què és el plaer. I després, es detallarà quins són els ingredients necessaris i que estan influenciats per obtenir plaer i la seva definició respectiva.
2. Ressaltar el consentiment i la comunicació	Aquests dos conceptes són importants i indispensables pel plaer compartit i la Noemí els ressalta en el vídeo original. Per tant, seran dos conceptes a remarcar la seva importància i dedicar-los el seu temps per ser explicats amb exemples.

3. Quan no hi ha consentiment	Caldrà explicar els sentits sensorials de les persones i perquè tenen tant a veure amb la recerca i l'obtenció del plaer.
4. Altres ingredients del plaer	S'explica el desig i l'excitació sexual. En aquest punt, s'explica que tot i tenir els ingredients del plaer no sempre el resultat és el desitjat. I cal destacar-ho perquè la realitat és que no sempre és tot bonic i satisfactori com fan creure a les pel·lícules. I les persones amb diversitat funcional són més vulnerables a aquesta informació.
5. Què fem si no aconseguim el plaer	

Seguint amb el Pas 5 (*Gravar, editar i elaborar el Vídeo 13*) de la Taula 4 (*Passos a seguir per elaborar el Vídeo 12 adaptat al llenguatge fàcil*) es procedeix a enregistrar el Vídeo 13, com a resultat de l'adaptació al llenguatge fàcil del Vídeo 12, *Oh my goig! – Ingredients del plaer sexual- betevé*, amb el suport del manual del llenguatge fàcil i amb l'ajuda dels passos anteriors: les Taules 16, 17, 18 i 19, junt amb la transcripció completa del vídeo original.

Vídeo 13, exemple de contingut audiovisual adaptat al llenguatge fàcil

El Vídeo 13 neix com a resultat d'un procés d'adaptació del contingut audiovisual del Vídeo 12 de la llista de reproducció de *vlogs omg, Oh my goig! - Ingredients del plaer sexual – betevé*. Cal tenir en compte, que aquesta adaptació pretén ser el màxim fidel al vídeo original, per tal de conservar l'essència del contingut sense alterar aquest, més que per fer aclariments, definir conceptes confusos, o bé, per afegir exemples. Els processos que s'han dut a terme per elaborar aquest material es poden veure resumidament a la Taula 4 (*Passos a seguir per elaborar el Vídeo 12 adaptat al llenguatge fàcil*), que s'especifica pas per pas, quina és l'acció que s'ha de dur a terme per obtenir un resultat òptim d'aquest mètode lingüístic.

Pel que fa al vídeo adaptat, només s'ha seleccionat una part del vídeo original, donada l'extensió d'aquest. I s'ha dividit en cinc parts; *El plaer, la comunicació i el consentiment, quan no hi ha consentiment, altres ingredients del plaer, i, què fem si no*

aconseguiu el plaer. Aquest projecte, s'ha centrat en la primera part, *el plaer*, que es tracta del *Vídeo 13*. Té una durada de 4:05 minuts i el presentador que apareix és en Ton Sánchez Sumoy, autor d'aquest TFG. El títol que ha adoptat és *1. El plaer – Llenguatge fàcil - Sexualitzem-nos* i el podem trobar en el següent enllaç: <https://youtu.be/kLOeIDH1iMY> a la plataforma pública de YouTube, al canal creat per l'autor d'aquest estudi, *Sexualitzem-nos* (enllaç del canal: https://www.youtube.com/channel/UCZwBrHk2mll_DK4Jbtp23qA).

Un cop elaborat el *Vídeo 13* adaptat al llenguatge fàcil es procedeix a realitzar la segona llista de control (Taula 20) per donar el vistiplau a l'adaptació que s'ha treballat.

Taula 20

Checklist basat en el manual del llenguatge fàcil per analitzar els elements, aspectes i continguts del vídeo que ha estat adaptat al llenguatge fàcil que permetran validar i donar vistiplau al contingut audiovisual seguint la normativa del manual.

Elements dels materials	Preguntes de la checklist	Resposta desitjada	Resposta: Sí/ Millorable/ No
Paraules fàcils	El contingut del material audiovisual utilitza paraules fàcils de comprendre?	Sí	Sí
	En cas d'haver utilitzat paraules difícils, s'expliquen amb claredat?	Sí/-	Sí
	En cas d'haver utilitzat paraules difícils, s'exposen exemples?	Sí/-	Sí
Metàfores	No es recomana utilitzar metàfores. S'utilitzen en aquest material?	No	No
	No és aconsellable utilitzar paraules d'un altre llengua, excepte que siguin molt conegudes. S'utilitzen?	No	No
	No es recomana utilitzar sigles. S'utilitzen en aquest material?	No	No
Xifres	En cas d'haver utilitzat xifres numèriques elevades o percentatges s'han substituït per <i>molts</i> o <i>pocs</i> ?	Sí/-	-
	S'han utilitzat frases curtes?	Sí	Sí

Comunicació (escrita i oral)	S'ha dirigit directament a la persona, és a dir, utilitzant <i>vostè</i> o <i>tú</i> ?	Sí	Sí
	S'ha utilitzat, quan ha estat possible frases positives en comptes de frases negatives?	Sí	Sí
	S'ha utilitzat, quan ha estat possible frases actives (per exemple, "el doctor t'enviarà una carta") en comptes de passives (per exemple, "una carta et serà enviada")?	Sí	Sí
Metodologia	S'ha seguit l'ordre amb la qual sigui més fàcil d'entendre i seguir?	Sí	Sí
	S'ha ajuntat tota la informació sobre el mateix tema? (és a dir, no mesclar diferents temes a la vegada, primer un, després una altre.)	Sí	Sí
	S'ha repetit la informació important i s'ha explicat les paraules difícils més d'una vegada?	Sí	Sí
Veu en off	En cas d'haver utilitzat la veu en off (per exemple, quan es parla mentre no es mostra a la persona parlant, perquè s'està mostrant una altra cosa en el vídeo) s'ha parlat poc a poc i molt clar?	Sí/ -	-
	En cas d'haver utilitzat la veu en off apareix primer la persona que parla abans de que aquesta persona parli en veu en off?	Sí/ -	-
	En cas d'haver utilitzat la veu en off s'ha parlat només de les coses es veuen en la pantalla?	Sí/ -	-
Pantalla	La pantalla no és ni molt clara, ni molt fosca?	Sí	Sí
	S'utilitza una qualitat d'àudio i de vídeo d'alta qualitat i clars?	Sí	Sí
	El què es mostra en el vídeo és el més realista possible? (És a dir, si s'està parlant d'un conductor de camions, no és aconsellable mostrar un conductor d'una furgoneta.)	Sí	Sí
	S'explica quan es canvia de lloc durant la gravació, per tal que les persones que estan visualitzant el	Sí/-	-

	contingut, els hi sigui fàcil identificar i seguir la informació?		
	Els subtítols són fàcils de llegir?	Sí	No
	Tenen una mida de lletra més gran del habitual?	Sí	No
	Els espectadors disposen de temps suficient per llegir el text?	Sí	No
*Subtítols	Aquests subtítols presenten un contrast fort entre el text i el fons?	Sí	No
	Es situen en el mateix lloc durant tot el vídeo (si és possible, en la part de sota de la pantalla) amb l'opció de treure els subtítols en qualsevol moment?	Sí	No
	Es disposa del text complet (del contingut del material) a la descripció del vídeo?	Sí	No

---

Nota. *Per motius tècnics, no ha sigut possible afegir els subtítols.

D'acord amb les respostes de la checklist basat en el manual del llenguatge fàcil de l'exercici anterior de la Taula 20, i amb la concordança de les respostes desitjades amb les respostes reals, es procedeix a donar el vist i plau dels resultats obtinguts a partir d'aquesta taula. Així doncs, el següent pas (Pas 6 de la Taula 4, *Passos a seguir per elaborar el Vídeo 12 adaptat al llenguatge fàcil*) és elaborar la transcripció completa del *Vídeo 13, 1. El plaer – Llenguatge fàcil - Sexualitzem-nos* (veure a Apèndix 6)

Conclusions

L'adaptació al llenguatge fàcil dels continguts audiovisuals seleccionats d'aquest treball ha permès dissenyar la reedició d'aquests vídeos. Gràcies als passos descrits a l'apartat de *Projecte d'intervenció* s'ha pogut aplicar adequadament aquest mètode a cada material. Aquesta adaptació permet que el col·lectiu amb diversitat funcional hi tingui accés. Així mateix, s'ha elaborat el *Vídeo 13* per exemplificar l'aplicació d'aquest disseny. Aquest, es troba disponible a la plataforma pública de YouTube en el següent enllaç: <https://youtu.be/kLOeIDH1iMY>.

Com a dificultats futures, destacaria la complexitat de l'elaboració d'aquests materials comptant amb el recolzament dels diferents experts que estan involucrats en les temàtiques d'aquest treball, i per tant, la importància de la necessitat de col·laborar amb un equip interdisciplinari, tal i com la Dra. Paula Mayoral comenta en la seva entrevista. És a dir, si es tracta d'un programa d'educació sexual, adaptat al llenguatge fàcil, com és el cas d'aquest treball, seria necessari comptar amb el servei dels diferents professionals que permetin dur a terme el projecte amb professionalitat; experts en llenguatge fàcil, sexologia, psicologia i comunicació i edició de vídeo.

Les dues limitacions d'aquest treball han estat, per una part el vídeo adaptat al llenguatge fàcil, el *Vídeo 13*; la falta de recursos i de coneixements tecnològics, així també com la mancança de formació comunicativa com a intèrpret o actor, segurament, ha suposat una limitació a l'hora de comunicar i expressar amb la major naturalitat el contingut adaptat. Destacant també, que per les mateixes raons, no s'han pogut afegir els subtítols als vídeos. Per una altra part, per qüestions de drets legals, no ha estat possible elaborar el Pas 8 de la Taula 4, referent a l'administració del vídeo a persones amb diversitat funcional per tal de comprovar la seva comprensió. Les persones amb diversitat funcional, tot tenir la majoria d'edat, són els pares o tutors legals, qui responen, en la majoria dels casos, a les accions legals i administratives. Sense el seu consentiment, ells no poden prendre cap decisió d'aquest tipus. Per aquestes raons, no s'ha pogut administrar el vídeo a persones amb DF i preguntar sobre la seva comprensió.

L'aportació més important a tenir en compte d'aquest treball ha estat l'elaboració d'un pla de millora centrat en adaptar els continguts audiovisuals, ja existents, sobre educació sexual destinat al públic general, a un llenguatge fàcil destinat a persones amb diversitat funcional. Tanmateix, cal destacar també les aportacions dels professionals de la psicologia, de l'educació i de la sexologia, que han estat claus per concloure aquest treball cap als seus objectius generals i específics.

Referències

- Amor, J. R. (2002). Sexualidad y personas con síndrome de Down. *Downciclopedia*.
<https://www.downciclopedia.org/sexualidad-y-abuso-sexual/sexualidad-y-personas-con-sindrome-de-down.html>
- Anula, A. (2013). *Convención Internacional de Naciones Unidas sobre los Derechos de las Personas con Discapacidad en fàcil lectura*
- Berrios, O. (2019). ¿Cuál es la diferencia entre lectura fácil y lenguaje claro?. *Plena inclusión*.
<https://www.plenainclusion.org/informate/actualidad/noticias/2019/cual-es-la-diferencia-entre-lectura-facil-y-lenguaje-claro>
- CJAS. (s.d.). Centre Jove d'Atenció a les Sexualitats. <https://centrejove.org>
- Inclusion Europe. (s. d.). *Las reglas europeas para hacer información fàcil de leer y comprender. Información para todos*.
- Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans, DIEC. (s. d.).
Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans, DIEC.
<https://dlc.iec.cat/>
- Garvía, B. (2010). Sexualidad y síndrome de Down. *Revista Médica Internacional Sobre El Síndrome de Down*, 14(3), 47–49. [https://doi.org/10.1016/S1138-2074\(10\)70075-0](https://doi.org/10.1016/S1138-2074(10)70075-0)
- Garvía, B. i Miquel, M. J. (s. d.). La vida sexual y afectiva de las personas con síndrome de Down. *Down España*.
- Núñez, B.A. (2007). *Familia y discapacidad: de la vida cotidiana a la teoría*.
- OMS. (2018). La salud sexual y su relación con la salud reproductiva: un enfoque operativo. *Human Reproduction Programme*, 1–12.
<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/274656/9789243512884-spa.pdf>
- Parra, N. i Oliva, M. (2015). Manual para atención de la diversidad sexual en las personas con discapacidad intelectual o del desarrollo. *FEAPS Canarias*.
- Rivera, P. (2008). Sexualidad de los niños, niñas y jóvenes con discapacidad. *Revista Educación*, 32(1), 157–170.

Apèndix

Apèndix 1

Entrevista a José Luís García. És doctor en psicologia i especialista en sexologia i en educació sexual i fa més de 40 anys que treballa en aquestes àrees. També es psicòleg del Govern de Navarra i és professor universitari. Així doncs els codis per aquesta entrevista són els següents: “T” fa referència a l'autor d'aquest treball. Mentre que “J” fa referència a l'entrevistat.

1 T: *Vale, podría dar su consentimiento conforme está de acuerdo en el registro de voz para que*
2 *quede constancia.*

3

4 J: *Sí, sí, yo autorizó a que me grabes en esta conversación sobre la sexualidad en las personas*
5 *que síndrome de Down.*

6

7 T: *Muy bien, muchas gracias. Pues si quiere podemos empezar.*

8

9 J: *Vale.*

10

11 T: *Uno de los derechos humanos es el derecho a la educación. ¿Cree que las personas con*
12 *diversidad funcional tienen acceso a la educación sexual?*

13

14 J: *No, yo creo que, si somos honestos en este momento, hay una gran discriminación hacia las*
15 *personas con discapacidad intelectual. De todas formas, quería hacer una pequeña precisión,*
16 *cuando yo hablo de educación sexual no formal, es decir, aquella que se hace de forma*
17 *cotidiana sin darnos cuenta y luego de educación sexual intencional y programada deliberada.*
18 *Si recibe la educación sexual no formal, en su casa, en la escuela, en la calle, en la televisión,*
19 *creo que en este momento, estas personas están viviendo un situación de ocultamiento, de*
20 *negación, y es mucho más restrictivo en las mujeres de este colectivo. Muy a menudo, familias*
21 *y profesorado, alegan que estos chicos y chicas son muy efectivos pero que no tienen*
22 *sexualidad y les decimos qué bueno, cuando seas mayor ya tendrás. Es una especie de engaño*
23 *que les hacemos y también a nosotros, para quitarnos el muerto de encima. Lo que ha pasado*
24 *es que internet ha venido desbaratar ese castillo de cristal. Internet se ha convertido en una*
25 *fuentes de acceso sexual y también en un modelo de conducta sexual, que es lo que hacen los*
26 *chicos chicas normales sin discapacidad. Y sobre todo en los centros donde hay integración,*

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

27 *pues los chicos con discapacidad participan en todas las cosas que hacen los chicos sin*
28 *discapacidad.*

29 *También habría que citar aquí, que vivimos en una sociedad muy sexualizada,*
30 *hipersexualizada, solo hay que ver los anuncios de televisión. Para darnos cuenta de que el*
31 *sexo se utiliza una forma poco exagerada y eso también lo perciben los chicos y chicas con*
32 *síndrome de Down. Lo ven en películas, oyen canciones de reggaetón, a veces muy violentas y*
33 *ven películas porno. Se intercambian incluso películas porno. Hay películas porno de muy*
34 *poco tiempo, de veinte segundos, de treinta segundos incluso, y a veces hablando con los estos*
35 *chicos pues lleva: “mira, mira que cosa!”. Yo creo que hay una gran ocultación, una gran*
36 *ignorancia respecto a la sexualidad en este colectivo.*

37

38 *T: ¿Retomando un poco con la educación sexual, hasta que punto cree que es necesario e*
39 *importante para ellos?*

40

41 *J: Hombre, pues yo creo que para cualquier persona tener un conocimiento básico y sobre los*
42 *hechos sexuales, comprender lo que ocurre y también conocer un poco las prácticas y las*
43 *caricias, los besos, los anticonceptivos, hay una serie de conocimientos básicos que todo el*
44 *mundo debería tener. En el caso de estos chicos y chicas, yo creo que carecen de ellos, en*
45 *buena parte de los casos, porque las familias le siguen considerando niños, eso de: “espera a*
46 *cuando seas mayor”. Pero es que es nunca acabaran de ser mayores, nunca. Yo he hecho*
47 *muchos cursos y conferencias durante muchos años y tengo muchísimas anécdotas. Por*
48 *ejemplo, hacer el amor es dar un beso una foto. Si hay chicas y chicos que piensan eso es muy*
49 *difícil prevenir el abuso sexual, o por ejemplo, que chicas que tiene un novio que es Cristiano*
50 *Ronaldo o Rafa Nadal y viven con esa idea, no?*

51 *Incluso, fíjate, sé de chicas embarazadas que no sabían que lo estaban, ni siquiera sus padres.*
52 *Está un poquito gorditas, pero bueno. Fue el médico el que les tubo que advertir que había un*
53 *embarazo. Por tanto, con esa información y con esa situación, es muy difícil, por ejemplo,*
54 *evitamos abusos sexuales, si no saben lo que es una caricia sexual, quien tiene que hacerla,*
55 *donde hay que hacerla si todo eso no lo desconocen pues es muy difícil capacitarles para que*
56 *eviten los abusos sexuales.*

57

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

58 T: *Claro completamente de acuerdo. Informándome un poco he visto, que, por ejemplo, que*
59 *en Buenos Aires hay una ley en la que obliga a todos los centros educativos a una educación*
60 *sexual integral a todos los estudiantes de formación obligatoria. ¿Cree que aquí en España*
61 *debería aplicarse también?*

62

63 J: *Aquí en España no hay, por cierto, yo tengo unos amigos argentinos y me dicen que luego*
64 *en la práctica esto no ocurre, porque hay también muchos problemas, y dificultades, pero es*
65 *cierto, es cierto que hay una ley sobre educación sexual integral, y bueno en Europa, en Suecia,*
66 *en Dinamarca, lleva muchos años siendo incluso obligatoria. En Suecia por ejemplo, hay un*
67 *manual que el propio estado sueco publica y evalúa cada cuatro años y en todas escuelas se*
68 *hace.*

69 *En el último libro, que es este, explicó por qué en España no hay educación sexual. Diferentes*
70 *experiencias y broncas y polémicas sobre educación sexual, pero realmente es un problema*
71 *serio. Nos cuesta muchísimo llevar a cabo programas educación sexual, incluso hay partidos*
72 *políticos poderosos que proponen el pin parental y que están en contra de cualquier tipo de*
73 *iniciativa que se haga. Por lo cual, el asunto es complicado. Por otra parte, algunas*
74 *comunidades autónomas, ayuntamientos, tienen sus propias iniciativas, pero desde un punto*
75 *vista gubernamental, estatal no hay un modelo él para aplicarlas en conjunto en todo el país.*
76 *Y esto es un problema, porque dejan las cosas como están, ¿y como están las cosas? Pues que*
77 *cada cual se las apaña como puede. ¿Donde? Pues posiblemente en internet, en las películas*
78 *porno, etc. Y luego hay abusos sexuales, embarazos no deseados, infecciones sexuales. El*
79 *consumo de porno, con unas consecuencias gravísimas para los menores y para los jóvenes,*
80 *claro, date cuenta que en España, por ejemplo, a los seis y a los ocho años empiezan a los*
81 *chicos acceder a internet en el porno y a esa edad es imposible que estén capacitados para*
82 *entender lo que están viendo. Por lo cual la cosa es complicada. Y dejamos en manos de cada*
83 *cual y que se las apañen como pueda y si esto ocurre y ya pasó siguiente pregunta (¿Y para*
84 *las personas con diversidad funcional?): en las personas sin discapacidad, cuando hay*
85 *discapacidad estamos en una situación realmente complicada. Porque está mucho peor, les*
86 *dejamos un poco abandonados a su suerte, ¿no?*

87

88 T: *Sí, sí, o sea completamente de acuerdo, es como que hay un gran vacío aquí, ¿verdad?*

89

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

90 J: *Eso es, sí.*

91

92 T: *Teniendo en cuenta esta necesidad realmente tan importante que forma parte de nuestra*
93 *especie humana, la sexualidad. ¿Considerando las características de las personas con*
94 *síndrome de Down, cómo cree que debería enfocarse en una intervención educación sexual*
95 *integral?*

96

97 J: *Bueno, quizá no he respondido a tu pregunta de por qué ocurre esto. Los padres desde*
98 *luego, que yo he conocido, muchos de ellos, tienen mucho miedo a la sexualidad en sus hijos*
99 *especialmente, de su hija y muchos padres con hijas con discapacidad. Están toda la vida*
100 *preocupados, controlando a estos chicos y chicas para que no les pase nada sexual.*

101 *Que abusen de ella, que le contagien de una infección sexual. Y esto condiciona y determina*
102 *toda la educación sexual y no sexual de estas personas. Sus padres se convierten en una especie*
103 *de detectives que supervisan todo lo que hacen. Esto es un evento terrible, porque afecta a su*
104 *estadio emocional, o afectivo y de relaciones, están pendientes todo el día de qué no salga*
105 *nadie, de con quien sale, etc. Es un control exhaustivo.*

106 *(Considerando las características de las personas con síndrome de Down, ¿cómo cree que*
107 *debería enfocarse en una intervención educación sexual integral?)*

108 *¿Como debería enfocarse una intervención en personas con síndrome de Down? Pues como*
109 *en cualquier otro tema que abordamos, de ningún modo especial, yo creo que hay que tratar*
110 *de normalizar. Es verdad que los conocimientos que establezcamos, las actitudes, incluso las*
111 *conductas que acordemos. Acordemos, que quiere decir que los docentes y los padres están de*
112 *acuerdo, cosa realmente complicada, pero bueno.*

113 *Pues todo esto debe estar adaptado a la edad del chico o de la chica, a su desarrollo evolutivo,*
114 *y a su capacidad cognitiva. Diferentes grados, diferentes chicos y chicas, y no todo vale para*
115 *todos. Por eso hay que adaptar esos conocimientos y esos objetivos al cada caso. La familia*
116 *debe colaborar, pero en cualquier caso estamos muy lejos de que eso ocurra, a corto plazo y*
117 *a medio plazo, estamos muy lejos, des de mi punto de vista.*

118

119 T: *Claro, esta pregunta la hacia poco porque como mi trabajo va muy focalizado en las*
120 *personas con síndrome de Down, quería cómo distinguir un poco en lo que se diferenciaría a*

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

121 *las personas con diversidad funcional en general, a las personas con síndrome de Down, para*
122 *acabar de profundizar.*

123

124 *J: Yo creo que se debería establecer muchas diferencias. Sé que en este punto de vista, digamos*
125 *en la organización social, las personas con síndrome de Down tienen poco más, digamos, de*
126 *privilegios que el sentido de que son más considerados, tienen más recursos, las regiones que*
127 *de alguna forma defienden este colectivo son muy poderosas. Digamos que son un poco*
128 *privilegiados, frente a otros chicos y chicas con discapacidad de otra naturaleza. Yo creo que*
129 *no habría que diferenciar en discapacidades. Pero sí, respecto de la edad, como he dicho antes,*
130 *respecto de la capacidad cognitiva, de su desarrollo, eso sí. Pero por lo demás, yo no vería*
131 *diferencias.*

132

133 *T: De acuerdo, lo tendré en cuenta. Entonces, sobre los ámbitos de la sexualidad y todos los*
134 *ámbitos que aborda...*

135

136 *J: ¡Claro! Sí. Perdona, si ese chico o esa chica tiene problemas de lenguaje, o es un autista,*
137 *claro el asunto se complica. Por eso digo, que, dependiendo del nivel de discapacidad, habría*
138 *que hacer una cosa u otra, cuanto más grave sea la discapacidad, sea o no sea Down, pues lo*
139 *tenemos mucho más complicado.*

140

141 *T: Claro, entonces para empezar el programa, tenemos que considerar primero, la edad*
142 *evolutiva, i el desarrollo cognitivo de cada persona considerando estas características, ¿no?*

143

144 *J: Claro. Edad física, y edad evolutiva porque no coinciden, en capacidad cognitiva, el*
145 *contexto, circunstancias, a lo mejor, no sé, la zona de Cataluña a lo mejor es diferente a la*
146 *zona de canarias, ¿no? O los padres de un sitio de otro son diferentes, entonces todas esas*
147 *cosas habría que considerarlas.*

148 *Yo siempre tratado de que cualquier iniciativa que se haga, cuente con el consenso, de*
149 *sobretudo de los padres. No podemos hacer nada que esté en contra de los padres, porque*
150 *entonces la liamos. Es necesario que los padres, porque son los tutores legales en última*
151 *instancia de los chicos y chicas. Por lo cual, nuestro trabajo tiene que ser persuadirlos y*
152 *convencerlos a ellos de la necesidad de intervenir, cosa muy difícil.*

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

153 *Tratar de convencer a un padre de todo esto es complicado mes un trabajo muy duro, yo he*
154 *estado muchos años intentándolo. En general se va consiguiendo, pero cuesta muchísimo.*
155 *Tiene mucha reserva, mucho miedo a lo que puede pasar.*

156

157 *T: Claro, a lo mejor tenemos que entrar en temas más científicos o conocimiento científico*
158 *para convencer a los padres de la realmente necesidad de la educación sexual, ¿no?*

159

160 *J: Claro, si nos metemos en temas ideológicos o religiosos mal asunto. No es fácil porque el*
161 *sexo siempre ha estado vinculado a la moral. Tradicionalmente han estado muy unidos.*

162

163 *T: Claro, entonces a lo que se refiere a la sexualidad y en los distintos ámbitos que esta*
164 *engloba, ¿Cuáles cree que se deberían tratar en este programa educación?*

165

166 *J: Bueno, cada persona es un mundo por eso yo aconsejo siempre que antes de iniciar*
167 *cualquier programa hacer una evaluación previa a través de algún cuestionario sencillito o*
168 *de hojas anónimas sobre preguntas, y esa evaluación que sirva un poco para elaborar el*
169 *programa de sus objetivos. Hay problemas, yo tengo muchos programas elaborados e incluso,*
170 *este un libro que hice yo hace algunos años sobre discapacidad. Está agotado no pero... Estos*
171 *programas habría que adaptarlos a cada sitio, a cada lugar. Referido a conocimientos, pero*
172 *también a actitudes y conductas, por ejemplo, habrá parejitas, hay chicos y chicas con*
173 *discapacidad que tendrán un nivel muy bueno y que a lo mejor son pareja. Estar en pareja,*
174 *pues eso habría que contemplarlo, o por ejemplo, que sean capaces de expresar necesidades*
175 *sexuales, o por ejemplo, que si se masturbaba que aprendan a hacerlo en sitios y lugares*
176 *íntimos y de forma solitaria porque no es una conducta pública.*

177 *O que, por ejemplo, que si se ven sometidos a uno abuso sexual sean capaces de decir que*
178 *“no” que sean capaces de autoprotegerse. Todo esto habría que también considerarlo en un*
179 *programa de educación sexual, porque no solamente son los conocimientos, sino también*
180 *había que trabajar este tipo de cosas. Trabajar los conocimientos con los padres y no te quiero*
181 *contar lo que supone el abordar temas de abuso sexual. Eso es mucho más complicado.*

182

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

183 T: *Después trataremos sobre ese tema de las familias y podemos concretar un poco más.*
184 *Referente a la pregunta anterior, ¿cree que entonces hay algunos de estos ámbitos de la*
185 *sexualidad que no debía tratarse o que no es necesario?*

186
187 J: *No. Yo creo que hay que tratar a todos los que hagan falta. Sin ningún tipo de censura.*
188 *Repito, atendiendo a las necesidades de cada colectivo. Pero en un principio no hay porque*
189 *censurar ningún tema. El conocimiento siempre positivo, la ignorancia no tiene ninguna*
190 *ventaja. Es mi mantra que llevo repitiendo durante años.*

191
192 T: *¿Y considera que alguno más relevante que otro?*

193
194 J: *Bueno, por ejemplo, el conocimiento del cuerpo es importante de cara a prevenir los abusos*
195 *sexuales. Sí yo estoy a gusto con mi cuerpo, lo conozco, sé cuales son las partes más íntimas o*
196 *menos íntimas, yo tengo ejercicios muy bonitos sobre enseñar esto. Si lo conozco y estoy a*
197 *gusto con él, estaré en mejores condiciones de prevenir. Oye, no quiero que me toques. Si a mi*
198 *me gusta cómo soy, no quiero que me toque cualquiera. El respeto y el consentimiento son dos*
199 *temas que hay que trabajar muy a fondo. El escenario público y el privado también. No te*
200 *puedes masturbar el público. El ser amigos y ser novios también hay que abordarlo. Los usos*
201 *sexuales... en fin, yo creo que todo aquello que si para una persona sin discapacidades son*
202 *elementos importantes porque no va a ser también para una persona con discapacidad. Repito*
203 *eso sobretodo los grupos que tienen menos gravedad. En mi experiencia, yo sé que ellos tienen*
204 *informaciones a veces un pocas y confusas, hay déficit importante en temas, como ejemplos,*
205 *anticonceptivos. Suelen confundir eso de lo público y de lo privado. También no saben muy*
206 *bien cómo expresar afectos en función de quién. “¿Tengo que darle un beso al portero de mi*
207 *casa?; ¿Mi abuelo puede tocarme el culo?; ¿Mi primo me puede besar en la boca?”. Hay*
208 *diferentes aspectos de su vida cotidiana que hay que aclarar y capacitarlos para que ellos*
209 *decidan en cada momento que tienen que hacer.*

210 *Viven en una idea un poco de sexo muy moralizante muy religiosa en muchos casos, por*
211 *educación y porque sus padres consideran que incluyéndoles temas morales para controlar*
212 *mejor. Tienen un poco esa idea de la picardía, de la clandestinidad, por ejemplo, el tema del*
213 *porno o contar un chiste verde. Es muy divertido cuando te cuentan una película porno, un*

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

214 *chiste verde, la cara que ponen, los gestos que hacen a sabiendas de que es algo raro, algo*
215 *especial.*

216 *Tienen ideas equivocadas sobre la masturbación sobre homosexualidad y desde luego el tema*
217 *de las infecciones sexuales y de los anticonceptivos presentan importantes déficits como te he*
218 *dicho antes.*

219

220 *T: Según su experiencia, ¿con qué con qué dificultades podría encontrarme en mi programa*
221 *de intervención con las personas con síndrome de Down?*

222

223 *J: El primero, es la falta de conocimiento. Si ellos mismos, o sus padres, o los docentes no*
224 *reconocen que este es un tema importante pues lo tenemos muy mal. Segundo, la*
225 *desinformación y la confusión, en materia sexualidad que existe. Y ya de por sí sola es un riesgo*
226 *muy importante. Porque estos chicos salen a la calle, a las cafeterías, a las discotecas y si no*
227 *están debidamente capacitados, son carne de cañón de muchos abusos sexuales. Por lo tanto,*
228 *el desinterés de los padres, de los profesores, la desidia incluso, a veces o incluso también la*
229 *dirección de los centros de dónde están integrados. Estos chicos y chicas no quieren broncas.*
230 *Bien, vamos a dejar este tema porque no quiero complicarme la vida. Por qué no vaya ser que*
231 *venga un padre y que esté en contra y me meta en un lío.*

232

233 *T: ¿Entonces cómo deberíamos gestionar de dificultades?*

234

235 *J: Yo soy un firme defensor del diálogo. Cuales son las causas y cuáles son las soluciones. Si*
236 *los padres y profesores se comportan así porque tienen, por qué no separan sus ideas*
237 *personales, religiosas, de los problemas de salud, digamos, pues esto habría que trabajarlo.*
238 *Es necesario que padres y profesionales vayan de la mano que sumen sino poco podemos*
239 *avanzar.*

240

241 *T: En lo que hace referencia a los mitos y creencias erróneas de la sexualidad en las personas*
242 *con síndrome de Down, que están extendidas por toda sociedad, como hemos comentado,*
243 *¿cómo cree que se puede erradicar?*

244

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

245 J: *La única manera que yo conozco es la educación y la capacitación. Si hay una idea errónea,*
246 *una creencia errónea, tenemos que desmontarla con conocimientos científicos. No podemos*
247 *decir que la masturbación tiene consecuencias negativas: reblandece la médula, seca el*
248 *cerebro, o esas tonterías que se decían antes. Lo que tenemos que plantearnos es, por ejemplo,*
249 *si el chico se masturba, pues que lo haga en su cuarto y de forma adecuada, con higiene y con*
250 *normalidad. Pero es el conocimiento científico el que nos tiene que dar la guía para que esto*
251 *vaya adelante, no podemos dejarlo en manos de lo que se dice, se rumorea, se decía...*
252 *Conocimiento científico y educación.*

253

254 T: *Y entrando en base a la estructura o al funcionamiento del programa, ¿qué técnicas o*
255 *metodologías me aconsejaría que podrían ser útiles para aplicarlas durante este programa?*

256

257 J: *Yo soy muy partidario de temas audiovisuales, primero porque son muy eficaces, y segundo*
258 *porque los chicos y las chicas están acostumbrados a manejar ya el móvil la Tablet el*
259 *ordenador. Es todo tipo de recursos audiovisuales son interesantes. Ejercicios prácticos*
260 *también: “¿Qué harías si te ocurriría esto?”. Juegos de rol, también son muy importantes,*
261 *además de las clásicas explicaciones teóricas, ejercicios recortar, a colorear. Sí voy a*
262 *conseguir los objetivos pues adelante. No lo hemos descubierto ninguna cosa del otro mundo.*
263 *Si se utiliza y se sigue utilizando pues metodologías activas. Todo esto puede ser utilizado en*
264 *la educación sexual de los chicos y chicas con síndrome de Down o con discapacidad.*

265

266 T: *Con respecto al género y a la edad, ¿cree que son importantes para trabajarlos en este*
267 *programa?*

268

269 J: *En el género, no. Las chicas están en peores condiciones que los chicos, tienen mucho más*
270 *control, son más discriminadas eso es injusto. No creo que debamos hacer distinciones. La*
271 *edad sí y la capacidad cognitiva también. Yo creo que eso es importante. De todas formas, yo*
272 *tengo un criterio que me ha sido útil a la hora de hacer o no hacer. Yo creo que hay como tres*
273 *grupos de chicos y chicas con discapacidad: un primer grupo, de chicos que tienen intereses*
274 *y necesidades sexuales, preguntan, expresan comportamientos. Este grupo habría que*
275 *atenderles obligatoriamente. Tenemos la obligación de atender. Sí somos padres, como*
276 *docentes, es nuestra responsabilidad. No podemos abandonarles a su suerte. El segundo grupo*

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

277 *es aquel en que no está claro si tienen o no tienen intereses es ambiguo. Pues dejémosles a ver*
278 *dónde va la cosa, tratemos a ojos de sonsacarles, de provocar algún tipo de respuesta. Y el*
279 *tercer grupo son chicos que no tienen interés, que no plantean problemas, pues dejémosles.*
280 *No es obligatorio masturbarse. No es obligatorio, pues hay chicas que aparentemente no tienen*
281 *un interés. Dejémosles en paz. No hay que imponerle a nada. Es verdad, que chicos y chicas*
282 *que han aprendido a manifestar interés, porque saben que se les va a reñir, se les va a censurar*
283 *o no se les va responder. Eso en el segundo grupo se podría averiguar, suscitando preguntas,*
284 *haciendo una encuesta, haciendo juegos de rol, en fin. se podría averiguar.*

285

286 *T: De acuerdo. Respecto a la temporalización, ¿debería hacerse una vez por semana, cada dos*
287 *semanas?*

288

289 *J: Depende, depende, depende de cada grupo depende de cada lugar. A veces se hacen*
290 *intervenciones aisladas, específicas, yo creo que sería más interesante hacer una integración*
291 *transversal. Eso es difícil. Eso es más difícil, porque exige el concurso de diferentes profesores,*
292 *padres, pero eso sería lo ideal. Y va a depender de muchos factores, y repito lo ideal sería*
293 *todos los contenidos sexuales en todas las áreas de conocimiento, y una escuela, un centro de*
294 *enseñanza. Pero bueno, si me dices que hay una intervención específica un día a la semana,*
295 *pues mejor eso que nada. Pero no hay experiencias y criterios sobre que es lo mejor. Sería*
296 *progresivo y alguna forma, con la frecuencia más o menos normal, o razonable. Pero eso es*
297 *complicado, es complicado.*

298

299 *T: Vale, José Luís, ya para terminar, ¿cree que las familias deberían participar entonces en*
300 *este programa de educación sexual?*

301

302 *J: Absolutamente, imprescindible. Repito no hay que hacer nada si los padres no están de*
303 *acuerdo por qué el programa puede irse al desastre. Ellos son los tutores legales, además*
304 *pueden negarse legalmente. Aunque habría un conflicto de intereses, pero hay que respetar su*
305 *punto de vista. Trabajamos con ellos. Démosles conocimientos para que de alguna forma se*
306 *den cuenta de que hay que hacer algo, qué silencio no funciona, que hacernos los locos no*
307 *funciona, hay que trabajar juntos. Hemos hecho varios cursos de con padres, con una fase de*
308 *sensibilización, una segunda fase de formación, una tercera parte de evaluación. Las creencias*

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

309 *son una parte interesante. Lo que ocurre es que luego les cuesta mucho dar el paso de hacerlo.*
310 *Esto ocurre en las familias y los profesores de chicos sin discapacidades. Estamos a la orden*
311 *del día. Si esto no ocurre en la gente sin discapacidad, pues hacerlo con discapacidad es mucho*
312 *peor.*

313

314 *T: Entonces cree que deberíamos empezar primero con las familias y luego hacer más*
315 *intervenciones con los chicos y con las familias.*

316

317 *J: Yo tengo experiencia des de las dos. Prefiero que sea por separado y aunque haya alguna*
318 *actividad conjunta, pero creo que es mejor por separado. Es muy difícil que un chico que no*
319 *ha hablado nunca en su casa o en un lugar donde sus padres están detrás, le va a costar mucho*
320 *a la madre preguntar. Si sus padres están delante. Podemos hacer alguna cosa muy muy*
321 *específica junta. Pero si es posible por separado. Luego en casa sus padres deberían seguir*
322 *las mismas directrices.*

323

324 *T: Claro, lo que decía: “hay que haber una educación transversal”.*

325

326 *J: Es fundamental. Es muy difícil*

327

328 *T: ¿Algún consejo para la educación con los padres, para sensibilizarlos?*

329

330 *J: Pues mucha constancia y ser muy valientes. Y confiar en el conocimiento y el trabajo*
331 *educativo surja efectos. Y que esos miedos que tienen ellos que desmontarse con la realidad.*
332 *Si yo les digo a ellos: “Si ustedes no les enseñan educación sexual, ¿quién lo va a hacer, las*
333 *películas porno? Entonces les planteo; les enseñamos nosotros o el porno. En este momento.*
334 *Ya no hay otro debate.*

335

336 *T: ¡Qué bien! Pues muchas gracias José Luís! No quiere quitare más tiempo. Ha sido un*
337 *placer, y le agradezco mucho el tiempo dedicado a la entrevista.*

338

339 *J: ¡Oye! ¡Pues encantado, eh! Y que te vaya bien. Y ya me contarás cómo va la cosa.*

340

ADAPTACIÓ AL LENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

341 T: *Por supuesto. ¡Que vaya bien!*

Apèndix 2

Entrevista amb la Paula Mayoral. Professora de la Facultat de psicologia de Blanquerna i psicòloga de l'educació. Així doncs els codis per aquesta entrevista són els següents: "T" fa referència a l'autor d'aquest treball. Mentre que "P" fa referència a l'entrevistat.

1 T: *Està registrant.*

2

3 P: *Vale, doncs estic conforme amb la gravació que s'utilitzi per a finalitats educatives em dic*
4 *Paula Mayoral Serrat el meu DNI és ..., i sóc professora de la Facultat de Psicologia Ciències*
5 *de l'Educació i de l'esport Blanquerna i sóc psicòloga de l'educació.*

6

7 T: *Si et sembla comencem una entrevista. Quina és la teva opinió sobre educació sexual en*
8 *general.*

9

10 P: *En general la meva opinió sobre l'educació sexual s'ha anat modificant al llarg dels anys.*
11 *Jo crec que és una temàtica difícil de treballar, però molt necessària i que ha de començar en*
12 *etapes primerenques i de la qual almenys les generacions a les quals jo pertanyo o anterior no*
13 *hem rebut aquesta formació. Si m'ho preguntes com a professional et diré que, o sigui trobo*
14 *que t'has de formar o has de tenir unes eines específiques per treballar aquest tema. Per*
15 *exemple, els mestres gairebé no les tenen i els psicòlegs, a no ser que es dediquin a aquesta*
16 *temàtica, tampoc les acostumen a tenir. I si preguntes a nivell col·loquial o com a pare o com a*
17 *mare et diré que la cosa encara empitjora més. O sigui jo crec que els temes aquests com el*
18 *que hem dit no com la mort les drogodependències la sexualitat. Tots aquests temes sembla, o*
19 *el gènere perquè actualment és un tema molt important. Sembla que tothom tingui una opinió*
20 *preconcebuda o que tothom sigui molt progre (progressista) però en el fons les nostres*
21 *concepcions més implícites, el nostre instint, no? És el que vam veure a la nostra família i això*
22 *ens marca moltíssim. Per tant, trobo que és un tema molt important ara que ens falten eines a*
23 *tots en general. També. O sigui també, jo crec que tampoc n'hi ha prou amb que hi hagi una*
24 *matèria de sexualitat, és com les emocions. Si les emocions. No estic d'acord en que hi hagi*
25 *una matèria que sigui emocions per exemple no infantil s'utilitza molt el monstre dels colors.*
26 *Però és que les emocions ho impregna tot. És com la sexualitat, el gènere, no? Jo crec que*
27 *hauria de formar part del nostre dia a dia. I que tinguéssim aquesta cultura però crec que*
28 *estem lluny.*

29

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

30 T: *Reprement una mica més de la teva temàtica, més a les escoles informant-me, agafant*
31 *literatura he vist que hi ha un decret que diu que a les escoles ordinàries, tots tenen dret a*
32 *l'educació, incloses les persones amb diversitat funcional, però aquelles famílies que ho*
33 *desitgin poden portar els seus fills en escoles especials. Llavors si partim de la base que totes*
34 *les escoles ordinàries poden haver alumnes també amb diversitat funcional, llavors he estat*
35 *investigant el currículum de les escoles d'educació primària i secundària i he vist que en*
36 *algunes fan petites mencions sobre la sexualitat com per exemple a sisè i a cinquè de primària*
37 *continguts a l'àrea de coneixement de Medi Natural. En la dimensió afectiva sexual d'algunes*
38 *malalties relacionades, també estereotips i prejudicis d'orientació afectiva, sentiments*
39 *d'empatia. Si anem ja cap a la secundària trobem que volen donar resposta a qüestions sobre*
40 *sexualitat i reproducció humana. Les conductes de risc un altre cop, no? Embarassos no*
41 *desitjats, malalties de transmissió sexual una altra vegada, però també falta una mica de*
42 *referència enfortir capacitats afectives conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat.*
43 *Llavors sí que es menciona molt això però tampoc no sé fins a quin punt realment es tracta a*
44 *les escoles. Tu què en penses?*

45
46 P: *La meva experiència em diu que no es treballa de la manera que s'hauria de treballar. Clar,*
47 *coneixement del medi, o sigui quin medi? Bueno, saps què vull dir? O sigui jo crec que no*
48 *només s'hauria de treballar a secundària sinó que s'hauria de començar un treball més inicial.*
49 *O sigui, per exemple, no pot ser que la meva filla no faci dibuixos de nens despulats i va primer*
50 *de primària. Si tots estan vestits i dic: "Maria dic que hi ha qui a sota?" I se'n queda mirant*
51 *així... I fa: "La vulvita". No? I dic, bueno, la vulva, no? O el penis. Diu: "Sí sí mami", però no*
52 *no no. Jo crec que a les escoles sí que es deu treballar poc però els propis mestres no deuen*
53 *tenir clar com treballar-ho. O sigui, normalment, per exemple a secundària es treballa a les*
54 *tutories. Clar no orientació sexual. Ostres és que quan ens hi parles del que és un condó segur*
55 *que ells ja saben que és un condó. Si també és la manera de treballar-ho, no? Vull dir. és poc*
56 *real, molt artificial. És com quan la Guàrdia Urbana ve a fer xerrades sobre trànsit. Però què*
57 *et queda d'això? Per tant, jo segueixo dient que hauria de ser com un contingut*
58 *interdisciplinar, o sigui, igual que el dol, no? O les drogodependències o si tot hauria d'estar*
59 *lligat. O sigui no s'ha d'esperar a coneixement del medi o a tutoria per parlar dels teus*
60 *sentiments o del teu cos o d'aquest proporciona plaer. Jo crec que l'educació integral ha de*
61 *passar per aquí. I quan parlem d'educació integral parlem de fer bones persones. Les bones*

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

62 *persones també tenen sexualitat. I les bones persones han de saber estimar el que vol dir*
63 *estimar l'altre. Cada cop hi ha més problemes de noies o nois que tenen relacions abusives o*
64 *relacions poc sanes d'acord amb les parelles, però molts joves, no? Parelles de quinze anys.*
65 *On ell o ella no són maltractadors sense del tot ser conscients. Clar, alguna cosa estem fent*
66 *malament. Jo crec que família i escola han d'anar a una. Però segueixo dient que el topall som*
67 *nosaltres mateixos. O sigui són les nostres pròpies concepcions fins que aquest tema no es*
68 *normalitzi, no? No es regularitzi. O sigui no pot ser que el meu marit s'enfadi perquè jo li digui*
69 *als meus fills que poden tenir nòvio o nòvia. No pot ser. Però no és culpa d'ell del tot o si és*
70 *culpa del que té dins. No? Em diu: "la normalitat és que el noi estigui amb la noia i la noia*
71 *estigui amb el noi". Dic: "Això és normalitat? Això és la teva normalitat." La normalitat no*
72 *existeix. Clar, i és el meu marit. No? Vull dir com jugues amb això? I per mi o sigui és*
73 *absolutament necessari, però trobo que tenim poques eines, molt poques eines. Jo m'enrecordo*
74 *quan era petita que hi havia una senyora que es deia Cristina no sé què que feia un programa*
75 *que es deia Hablemos de sexo. Vale? I el feia TVE 1 TV 2 i el feien super tard. Saps? Com si*
76 *fos una cosa... Era un programa polèmic. Que els meus pares no em deixaven veure i era quasi*
77 *més que adolescent i recordo que era com un tabú la Cristina aquesta era com a*
78 *revolucionària. L'altre dia vam fer una entrevista a El Món a RAC1 a la Cristina Naranjo, que*
79 *en la seva època va ser una icona. Ella deia: "yo sigo siendo la misma, pero parece que esto*
80 *fue lo único que marco". També tenim estereotips d'aquests una mica marginals no sigui*
81 *transsexuals, molt radicals. O sigui vull dir les coses estan molt polaritzades. O sigui lo normal*
82 *versus el que no és normal. I això no és. O sigui jo ara començo a veure, no? Quan posa*
83 *"gènere": masculí, femení, neutre. I em sembla molt bé i no passa res. Però encara hi ha gent*
84 *que es queda mirant el "neutre" i es posa a riure. Doncs no diguis! Perquè pots estimar un*
85 *home o una dona o pots estimar la persona. Per això dic, el meu discurs ha canviat radicalment*
86 *durant aquests últims quatre o cinc anys. Perquè jo tampoc pensava així. O sigui ha sigut*
87 *gràcies també a estar més lligada a la joventut, i a tenir fills. No? Vosaltres també ens*
88 *ensenyeu. I el fet que parlar amb alumnes i que t'expliquin: "jo no sóc bisexual, jo estimo una*
89 *persona és igual si és noi o noia" Vull dir són coses que al principi penses: "Ostres. No? Però*
90 *després, clar però hi ha un tipus de gent que no està en contacte amb un altre món i crec que*
91 *això també seria important treballar-ho. I crec que la descoberta per un mateix és important*
92 *però ha d'estar guiada. Perquè si no pot ser una mena de fracàs.*

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

94 T: Això em fa pensar en dues coses que m'he quedat: una que per exemple, sí que es parla de
95 què hem de menjar com cinc àpats al dia, no? Hem de menjar fruita verdura, no? Però en
96 canvi la sexualitat que també forma part de la nostra salut no es parla, no? Això és com això
97 no cal tocar. Això és com tema tabú. I l'altre tema que, per exemple, l'altre dia vaig anar al
98 metge i hi havia un noi amb diversitat funcional estava allà amb la seva mare i el noi em va
99 ensenyar uns dibuixos del Doraemon. I jo li vaig dir: "Ai! A mi també m'agrada el Doraemon
100 i també mirava el Chin Chan". I la seva mare em va dir: "a mi que no me gusta porque no es
101 educativo. Enseña el pene i el culo". I jo pensava: "Vale. Però llavors tu pots aprofitar això,
102 per dir-li: "Mira això és el que fa el Chin chan, però no s'ha de fer". Llavors sí que pot ser
103 educatiu, però es depèn de com ho enfoquis tu, no?

104

105 P: Exacte. Per a mi el que no és educatiu és negar-ho. O sigui, negar-ho, amagar-ho o prohibir-
106 ho. O sigui, quan tu prohibeixes algo estàs provocant immediatament una reacció contrària.

107

108 T: El silenci no ajuda.

109

110 P: Exacte. O sigui no. Quan tu li prohibeixes a un nen que vegi una pel·lícula per a majors
111 d'edat, o que sigui, el que estàs fent és crear aquesta curiositat. Per tant, té dues opcions o
112 sigui o passar d'ell i que s'ho faci. Llavors les coses van pitjor. O veure-ho amb ell i treballar-
113 ho com tu dius. O sigui, aprofitar. Per això dic, que a les aules s'haurien d'aprofitar aquests
114 moments. Seguríssim que per exemple, hi han verbalitzacions de nois a noies o de noies a nois
115 que no són adequades. I això en comptes de dir: "calla" o "no es parla així". S'hauria de
116 treballar, no? "Perquè li estàs dient això?" Quan una noia li diu a un noi de secundària: "es
117 que ets imbècil". Tots els homes són iguals, o jo què sé, no? Clar aquí has de treballar. Altres
118 models o situacions reals, no? Casos si s'haurien de treballar casos. O sigui una dona
119 maltractada que expliqui la seva experiència, o una dona que no ha viscut la seva sexualitat
120 o un home. Trobo que el que passa és que ja et dic si hi ha coses que ja no es treballen i són
121 més fàcils. Imagina't això.

122

123 T: S'hi estaven recordant que ho comentaves per exemple quan erets més jove que aquests
124 temes no es parlaven o que no tenies aquest coneixement i que ha sigut a mesura que anava
125 contactant amb aquells joves que anaves adquirint nou coneixement, nou llenguatge. Doncs

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

126 ara "sóc binari" o ara "sóc bisexual". No? Potser és una mica com les tecnologies. No? És
127 com a mesura que van avançant els anys, van havent nous conceptes nous coneixements i ens
128 hem d'adaptar a aquesta nova realitat.

129

130 P: Sí, sí, sí. Si t'hi fixes o sigui hi ha gent que és com que nega. Com pares que li donen el mòbil
131 al nen, com si ell ja sapigués com funciona el mòbil. És el mateix. O sigui, has d'aprendre a tu
132 amb ells, si vols, de manera paral·lela, però una mica més tu. Perquè en tota relació educativa
133 i d'estima hi ha una persona que ha de saber una miqueta més. Hi ha una persona que ha de
134 posar una mica els límits, perquè si no es posen els límits no es posen les coses al seu lloc les
135 coses es desmadren. El que no pots fer és donar li condó un nen de 10 anys. Vés a saber què
136 farà. Però sí que li pots ensenyar, jo què sé, que quan dues persones estan juntes doncs, en deu
137 anys no ho sé no perquè tens fi en miraria molt raro, no? Però sí que pots començar a explicar
138 que quan veus una pel·lícula i estan al llit no és així. Vull dir així. O sigui, és tot com irreal. O
139 sigui que les coses no funcionen així, i que li has de pregunta a l'altre que li agrada. Però
140 trobo que cada cop, entre la meva generació cada cop es parla més. Jo crec que per la
141 necessitat que veiem en els nostres fills. O sigui, potser som una generació una mica
142 sobreprotectora, perquè és cert. Però com no hem viscut res d'això, ens preocupem més que jo
143 crec que això també pot ser una mica més positiu. No ho sé perquè, l'altre dia parlava amb
144 una amiga meva que és psicòloga a Pamplona i treballa en un centre mèdic i fan avortaments.
145 I em deia: "Paula no et pots imaginar, o sigui, el rang d'edat és dels 13 als 17 i dels 40 als 50".
146 Clar, dels 40 als 50. Deia: "vull dir, como si fuéramos tontas". Saps què vull dir? Que no
147 sàpigues que et pots quedar embarassada entre els 40 als 50. Doncs, clar és gent que ja té fills.
148 Diu: "però és que aquestes són les que ho porten pitjor i són les que necessiten més ajuda i no
149 han rebut cap tipus d'educació sexual".

150

151 T: És clar, no? Aquí vull fer un paral·lelisme, no? Imagina't si amb persones que no tenim
152 diversitat funcional, que tenim molts més recursos, més estratègies. Amb persones que sí que
153 tenen diversitat funcional, que no tenen tants recursos que tenen els pares que pràcticament
154 controlen les seves vides. No? Que estan tan limitats. Com difícils ha de ser per a ells entendre
155 o gestionar aquest tipus de situacions?

156

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

157 P: *Exacte, clar. No em vull contradir amb aquest abans, però sí que necessiten una base*
158 *genèrica com per qualsevol programa d'educació sexual però ajustada a les seves necessitats*
159 *i preguntes i inquietuds. Però repeteixo, que igual que els infants, els adolescents, els joves o*
160 *la gent gran, eh. Vull dir, segur que hi ha una educació sexual. Jo trobo que hi ha coses que*
161 *ens treuen de la nostra zona de confort. I aquest és un, igual que el dol. La pèrdua ens treu de*
162 *la nostra zona de confort. Hi ha gent que li agrada aquesta disconformitat. I ho fan molt bé,*
163 *però són pocs. Perquè jo de l'educació sexual, ja et dic, conec a poques persones i de dol*
164 *també. De dol a l'única persona que conec és a l'Olga Herrero, i cada dos per tres que*
165 *necessita algú li demano, és una pena. No pot ser un tema tan comú, entre nosaltres i tant tan*
166 *lògic que només conegui a un expert.*

167
168 T: *Que forma part de les nostres vides que en algun moment ens ho topem en el nostre entorn*
169 *i que no tenim cap coneixement de com reaccionar, de com gestionar aquesta situació.*

170
171 P: *Exacte, jo crec que amb la sexualitat funciona igual. Jo crec que no conec cap psicòleg.*
172 *Segur que n'hi han. Seguríssim, eh? Però m'agradaria conèixer algú.*
173 *Una cosa és el que tu t'imagines, el que les pel·lícules, el que veus el porno, el que t'han*
174 *explicat, el que no sé què, i una altra cosa és la realitat. Però clar per dominar la realitat*
175 *necessites conèixer-te a tu mateix i no a través d'un llibre Ja és hora de que sigueu*
176 *protagonistes del vostre propi cos. Perquè si no sou protagonistes del vostre propi cos tant de*
177 *la sexualitat com de la resta de coses, no pots estimar Li has d'explicar a l'altre el que vols, el*
178 *que necessites per tenir una sexualitat sana. I per això necessites conèixer-te.*

179
180 T: *O el propi plaer, no? Que potser hi aquesta crèença, com per exemple, comentava pel correu*
181 *que vaig conèixer una noia que deia que necessitava un penis per sentir plaer.*

182
183 P: *Exacte. Aquesta jo crec que aquesta és l'afirmació més "insight" que tenim. Clar i quan*
184 *comences a veure altres coses i te n'adones que el plaer de la dona i l'home és diferent. Clar,*
185 *s'obre un altre món i jo crec que tot això ho han de saber. O sigui, ho ha de saber tothom i ho*
186 *ha d'entendre tothom per tenir una sexualitat tant amb un mateix, com amb la resta.*

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

187 *Pel que fa al programa d'educació sexual, consideres que és necessari diferenciar entre un*
188 *programa més específic, d'un programa més genèric englobant totes les diversitats funcionals,*
189 *o creus que potser seria més convenient fer més específic per a un tipus de col·lectiu concret?*
190 *Jo crec que la base hauria de ser la mateixa, però ajustat a cada tipu de col·lectiu. O sigui,*
191 *però no dic només les persones amb diversitat funcional, sinó dic infants i joves, adolescents,*
192 *adults i gent gran. Saps què vull dir? O sigui s'inclouen tot tipus de col·lectius. O sigui, haurien*
193 *d'haver-hi com unes bases, però ajustades sobretot al llenguatge, a la manera d'entendre-ho,*
194 *a les necessitats, a les preguntes, als interrogants, a l'edat madurativa. O sigui, vull dir, això*
195 *és molt important. Igual que un nen petit no li pots explicar certes coses, però li pots explicar*
196 *d'una manera més planera o molt més senzilla. O a un adult no li pots parlar de la "vulvita". s*
197 *que això és atenció a la diversitat. Ajustar els suports i els serveis de la manera més natural.*
198 *Tampoc sóc partidària de fer un programa específicament per a ells sense entendre la resta la*
199 *resta de col·lectius. D'acord? Perquè llavors si estariem segregant. Però per exemple, una*
200 *persona que no tingues una necessitat també podria estar amb ells parlant no de com viu la*
201 *seva sexualitat responent les seves preguntes, no? Perquè jo m'imagino a una persona amb*
202 *síndrome de Down que se li preguntí a una persona que no en té: "Tu et casaries amb mi?" I*
203 *l'altre amb molta normalitat, doncs li diria el que pensa. Perquè a vegades el que fem és reduir*
204 *molt a un tipus de col·lectiu. I per exemple, les escoles d'educació especial, jo estic a favor que*
205 *segueixin existint, però en la mesura del possible aquests infants haurien d'estar incorporats a*
206 *les escoles ordinàries amb els suports necessaris cosa que no existeix. No? Per què? Perquè*
207 *sempre la relació amb altres diversos i dic persones sense cap discapacitat o persones amb*
208 *altes capacitats enriqueix. Sí això està claríssim. Això està claríssim. O sigui a un infant li*
209 *enriqueix que hi hagi una persona amb discapacitat a l'Aula 1 o 2 o 3 o 4 igual que una persona*
210 *amb discapacitat li enriqueix que hi hagi una persona sense. Però no parlo només d'això, si*
211 *no dic races, de colors, d'interessos. Jo tinc una alumna protestant i jo no sabia ni tan sols que*
212 *era el protestanisme. Clar, doncs això enriqueix. No? Però tots els seminaris estant com a*
213 *"flipaos". Tots podem aportar coses, en la riquesa està la gràcia. Per tant, trobo que, o sigui,*
214 *que s'haurien d'ajuntar per guanyar.*
215
216 *T: D'acord. Tenint en compte els factors i els aspectes que s'haurien de tenir presents a l'hora*
217 *d'aplicar un programa d'educació sexual, ja sigui per a persones amb síndrome de Down, o*
218 *amb diversitat funcional, en general. Quins creus que haurien de ser els factors o els aspectes?*

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

219

220 P: *Per exemple, la meva experiència em diu el coneixement del mateix cos. Això seria bàsic, la*
221 *reproducció, perquè també forma part de la sexualitat. Estar amb l'altre. I després, entendre*
222 *models de comunicació, de relació, tant física com verbal positius o bones pràctiques en aquest*
223 *sentit. Per a mi és molt important. I després també afegiria un apartat de perills, o aspectes a*
224 *tenir en compte, no? Aspectes que surten al porno o detectar situacions en les que un no està*
225 *còmode i què fer. Coses així també.*

226

227 T: *Si pogués fer una carta als Reis, algo que fos com lo ideal. Quines metodologies, estratègies,*
228 *mètodes, tècniques, recursos, creus que s'haurien d'impartir o aplicar en aquest programa?*

229

230 P: *Depèn de l'edat. Si parlem amb persones amb diversitat funcional, jo faria com una mena*
231 *de tàndem. O sigui per exemple, imagina't que estem fent un programa d'assessorament. No?*
232 *doncs faria com una co-docència perquè per a mi aquesta és la base. O sigui faria que hi*
233 *hagués una persona amb aquest tipus de diversitat i una altra que no. I entre les dues també*
234 *aprendrien entre elles, però podrien transmetre diferents i complementaris punts de vista. Per*
235 *exemple, jo partiria d'un model híbrid. O sigui, quines són les preguntes que hi ha? Com en un*
236 *assessorament. "Quines són les teves inquietuds?" A mesura que anem parlant sortiran més.*
237 *No? I quins són els conceptes i valors que jo vull transmetre. I faria coses com com molt*
238 *vivencials. Posaria en evidència sobretot pràctiques que no són les que haurien de fer se*
239 *perquè crec que tots portem un bagatge important clar tampoc pots dir ara ara anem a parlar*
240 *de sexe. Crec que així no pots entrar, en absolut. No? Hauries de partir de pràctiques o de*
241 *neguits que tinguin les persones. Per mi seria bàsic incloure aquesta formació, aquests*
242 *continguts que en el dia a dia. El dia a dia de les escoles en el dia a dia quotidià. És com quan*
243 *la meva filla va nua per casa i el d'onze anys li diu: "Maria vesteix-te". Clar, jo li dic: "Dani*
244 *per què li dius això?". A vegades em diu: "perquè fa fred" i dic: "Ah, vale". Però altres vegades*
245 *em diu: "Mami perquè no pot anar nua per la casa" I jo dic: "Però per què no pot anar? Altres*
246 *vegades em diu: "perquè no anem ensenyant les coses por ahí". Home, dic: "no dic ensenyant*
247 *les coses por ahí a ningú, però estàs a casa, amb els pares". "I al cole?" Dic, "no al cole no*
248 *s'ensenyen les coses". No? Si algú us demana què heu de fer?" I tots: "No". Però trobo que*
249 *s'haurien d'aprofitar aquestes coses, perquè està clar que el d'11 anys està en una etapa*
250 *evolutiva molt diferent. I crec que es pot aprofitar la interacció amb els seus germans. Però jo*

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

251 *crec que aviat requerirà unes necessitats diferents que requeriran un llenguatge diferent. I*
252 *unes estímuls diferents. Per tant, trobo que hauria de ser com interdisciplinar. Jo crec que sí*
253 *que una cosa interdisciplinària que podem demanar la carta als Reis jo crec que seria el seu.*

254

255 *T: Llavors me quedo en primer lloc, quedar-nos amb els interessos i neguits que tenen. En*
256 *segon lloc, el fet que siguin reals i que siguin útils per al seu dia a dia. Que realment sigui*
257 *vivencial i que ho puguin portar a la pràctica i que realment els serveixi. I que sigui*
258 *interdisciplinar.*

259

260 *P: I també diria que a part de partir dels seus neguits, generar neguits. És molt important*
261 *generar neguits positius perquè es veia temes que no sortiran. O sigui, tu has de tenir molt clar*
262 *en què vols que es quedin al final. I això ha de ser com un tàndem.*

263 *El problema és quan aquestes concepcions ja estan molt distorsionades des de l'inici. Vull dir,*
264 *com els maltractadors, quins models parentals, o d'amor han tingut, no? O sigui totalment*
265 *distorsionats. Clar i quan més distorsionat és més difícil de canviar és. No? Jo prefereixo unes*
266 *concepcions senzilles o simples planeres, que no pas una distorció absolutament complexa que*
267 *després per canviar-la et costi Déu i ajuda.*

268 *Entre nosaltres encara es parla de què passaria si el teu fill fos homosexual. Quan jo sento*
269 *converses així... Pensa que tots tenim 40 cap amunt, eh. Clar i jo penso: "Jo em plantejaria*
270 *què passaria si el teu fill es fes drogadicte, saps?" Vull dir, no sé, això sí que em preocuparia*
271 *molt O sigui imagina't que lluny que estem. Que això sigui un supòsit que pot passar com a*
272 *pena. Ja estàs negant totalment el seu dret a escollir. Vull dir, només estàs pensant en tu. En*
273 *tu, i en vés a saber lo que pensen los demás.*

274

275 *T: I això m'ho fa pensar que només és l'educació sinó les creences que un mateix té. I que les*
276 *transmet a l'altre.*

277

278 *P: Totalment. Clar si jo per exemple a casa, no dic mai la paraula "gai" o "homosexual", clar!*
279 *Què passarà? Saps què passarà? Que el meu fill vindrà amb una paraula pitjor. Ja sabem*
280 *quina paraula vindrà. Estic seguríssima. I quan em vingui a veure amb aquesta paraula el que*
281 *jo no puc fer és callar o enfadar-me. Sinó, que li he d'explicar és que aquesta paraula no*
282 *s'utilitza aquesta paraula pejorativa*

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

283 *Aquí també es nota la necessitat que hi ha d'aquesta educació. M'estava plantejant ara, una*
284 *última pregunta: Com veuríes l'opció que les escoles afegissin com una assignatura més,*
285 *aquest programa d'educació que parlàvem. Com una assignatura més. Igual que*
286 *matemàtiques, català... Igual que fem educació física per Salut. Ostrés potser aquesta també*
287 *podria ser per Salut com per dir, salut mental, salut sexual, salut física... salut d'un mateix,*
288 *no?*

289 *O benestar, benestar emocional o benestar personal. Hauria de ser una cosa com molt*
290 *interdisciplinària. Per exemple en l'educació física, seria un bon moment per treballar això,*
291 *perquè l'altre dia el màster de secundària una de l'especialitat d'Educació Física explicava*
292 *que les nenes començava a tenir problemes amb el seu cos i que hi ha esports que no volen fer.*
293 *Aquí hem de fer tots una reflexió i hem de treballar sobre el propi cos però la importància de*
294 *l'alimentació, sobre els estereotips. Diu: "Clar, avui a Educació Física hem fet això. No hem*
295 *fet bàsquet". Perquè tocava. El cas és que això ja hauria d'estar integrat. Abans que et trobis*
296 *una nena que porta tres samarretes. Jo crec que començant per un mateix. I també afegiria si*
297 *puc a la carta als Reis, formació per a pares.*

298 *Crec que aquesta educació hauria de ser més primerenca perquè la psicologia del*
299 *desenvolupament ens està mostrant que les nenes tenen la regla als 9-10 anys. I estem parlant*
300 *de cinquè i sisè de primària. Clar, per desgràcia, ens hem d'ajustar això. És curiós, perquè la*
301 *societat tot va com el seu ritme. O sigui, els adolescents comencen als 12 anys. Por qué? Por*
302 *qué hacen la ESO. Jo vaig ser adolescent als 14 perquè ho deia l'escola. I ara els adolescents*
303 *són els 12. Que no és veritat! La realitat va per otro canal. És molt diferent aquesta realitat.*
304 *Clar, que nens de cinquè i sisè ja estiguin veient porno aquesta realitat hi és. Per tant, quan*
305 *més la negues pitjor. Per tant, jo crec que potser a primària hauríem de començar amb aquesta*
306 *educació o aquest tractament de la sexualitat i a secundària especialment. I després per*
307 *exemple, en el batxillerat també. Al batxillerat hi ha molta gent té parelles estables, o no tan*
308 *estables o multi-estables. Això també s'hauria de treballar. Perquè només cal que parlis amb*
309 *un metge i et dirà que arriba a urgències. O sigui, coses molt molt estranyes, perquè una del*
310 *meu grup, el seu millor amic és un metge, i explica coses molt estranyes. Coses que arriben a*
311 *urgències que jo crec que si no que si el Pepito anés a un institut i expliqués què passa a*
312 *urgències en temes de sexualitat "fliparien". Qui millor que t'ho expliqui, que algú que ho està*
313 *visquent el divendres a la nit, el dissabte a la nit. Si fas això, com a mínim fes això, o fes o bé,*
314 *ho entén que això provocarà, però no acabis a urgències.*

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

315

316 T: Això em recorda, que em van explicar que un noi amb diversitat funcional se li va ocórrer
317 masturbar-se però amb un utensili que no tocava i va acabar a urgències sagnant en el penis
318 perquè no tocava utilitzar aquell utensili.

319

320 P: Clar, doncs, què has de fer? Doncs ensenyar-li utensilis que sí que són aptes.
321 Jo et diria doncs que a partir de la psicologia del desenvolupament aquest tema sí que es
322 treballa. Treballem al psicòlegs però les escoles no arriba, no? El fet de que un nen es doni
323 plaer sexual a infantil amb la taula. És totalment lícit per la seva etapa vital. D'acord? És clar.
324 Si li dius: "No toquis!" O "això no es fa" i el pegues no és aquesta la conducta, sinó has de fer
325 que faci activitats incompatibles amb allò, perquè allò li està impedit estant a classe. Els bebès
326 es toquen, els nens es toquen, i és molt necessari tocar-se i conèixer el cos. Però arriba un
327 moment en què deixes de fer-ho. I aquí és quan es fa aquesta dicotomia. Yo por un lado y mi
328 cuerpo por otro. Jo crec que aquí és on hem d'intervenir. Ets un tot.
329 Els mestres no estan formats amb això. Jo estic educació a Magisteri i jo crec que no hi ha cap
330 matèria que treballi l'educació sexual. Ho trobo bastant fort. I el dol es va treballant amb
331 pinzellades, però no s'ensenyava als mestres res d'això. És bastant fort.

332

333 T: Paula, moltes gràcies pel teu temps i per col·laborar i ajudar-me en aquest treball.

334

335 P: Gràcies a tu, Toni.

Apèndix 3

Entrevista amb la Gemma Deulofeu. Psicologia. Sexologia. Formació i assessoria. Així doncs els codis per aquesta entrevista són els següents: “T” fa referència a l'autor d'aquest treball. Mentre que “G” fa referència a l'entrevistat.

1 T: *Creu que és necessari diferenciar un programa educatiu sexual per persones amb diversitat*
2 *funcional, més genèric, amb un programa que anés destinat a col·lectius més específics, com*
3 *les persones amb síndrome de Down?*

4

5 G: *Les persones amb diversitat funcional són un conjunt de persones diferents entre elles. És*
6 *a dir, poden ser un grup de persones amb un nivell de suport excent o generalitzat amb*
7 *síndrome de Down. Per tant, no és un grup homogeni que hagin de tenir un perfil determinat.*
8 *És com dir que farem un treball d'educació sexual per a gent blanca. El que cal tenir en compte*
9 *és el perfil cognitiu, és a dir, la seva comprensió i capacitat.*

10

11 T: *Fins a quin punt creu que és necessari i important l'educació sexual per les persones amb*
12 *diversitat funcional?*

13

14 G: *Jo crec que és imprescindible però com igual que a la resta de la població. Però potser*
15 *més! Són persones que per les condicions que tenen, o perquè els continguts no són*
16 *accessibles... Seria super necessari i imprescindible, funcionar de manera autònoma, gaudir i*
17 *també de cara a la prevenció de l'abús. Crec que una cosa que s'hauria d'educar a les escoles.*

18

19 T: *Si pogués fer una llista als reis mags, com creus que seria un programa d'educació sexual*
20 *ideal?*

21

22 G: *Bueno, seria un programa en que inclogués aspectes generals. Entendre la sexualitat com*
23 *algo holístic amb la persona, els sentiments, el cos, la intimitat, les zones erògenes, els*
24 *anticonceptius, el plaer, les disfuncions... Que sigui algo integral, i que no sigui en un enfoc*
25 *mèdic en que només es centri en els abusos, en prevenir... Per tant, la carta als reis seria parlar*
26 *de tots aquests temes de manera integral i transversal.*

27

28 T: *Tenint present els programes d'educació sexual per persones amb diversitat funcional que*
29 *ja existeixen, què creu que caldria afegir, modificar, suprimir?*

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

30

31 G: *No... jo crec que hi han programes en l'actualitat que estan molt bé. Vull dir, que tenen*
32 *aquesta perspectiva integradora. Jo crec que hi ha programes que són molt complets. Hi ha*
33 *de tot, hi ha alguns que són molt mèdics, d'altres que només parlen d'abusos i altres que estan*
34 *força complets.*

35

36 T: *El meu TFG anava relacionat precisament a dissenyar un programa d'educació sexual per*
37 *persones amb diversitat funcional. La idea era complementar els programes ja existents amb*
38 *les necessitats d'aquells aspectes, factors, metodologies, continguts que els professionals com*
39 *tu, que us dediqueu en aquest àmbit creieu que manquen.*

40

41 G: *Clar, si em parles de material, n'hi han materials que estan molt bé, jo no afegiria ni una*
42 *coma. A <http://www.sidastudi.org> hi trobaràs molts programes. Potser el que sí que falta no és*
43 *tan programes escrits, sinó material audiovisual. Elaborar vídeos que les persones amb*
44 *discapacitat puguin entendre, adaptats a un llenguatge senzill. Això sí que no hi ha gaire cosa*
45 *feta. Per exemple, hi han uns vídeos de "Sentir que sí, sentir que no", que estan molt ben*
46 *elaborats però només es centren en el tema de l'abús. Per tant, seria elaborar material educatiu*
47 *visual, però això, explicat a poc a poquet, que ho puguin entendre. Crec que això seria algo*
48 *novedós. Si per exemple, mires els vídeos de "Oh my Goig" de Barcelona, que els fa la Noemí,*
49 *són fantàstics, meravellosos, però per mi, els hi falta aquest punt d'adaptació. Els continguts*
50 *dels temes ja els tens fets, només hauries d'agafar els vídeos i adaptar-los. O sigui, retallar*
51 *continguts, clarificar la informació, fer-ho més fàcil. Utilitzar el llenguatge fàcil, és a dir,*
52 *adaptar els textos perquè siguin comprensibles cap a les persones amb discapacitat. Ja et dic,*
53 *si agafes els vídeos de "Oh my Goig" que a més tens de dues temporades. Si vas al canal hi*
54 *trobaràs càpsules formatives de dos, tres, quatre minuts. Les pots adaptar i fer-les més*
55 *comprensibles: utilitzar termes o velocitat adaptats. I després passar-ho a persones amb*
56 *discapacitat per veure si ho entenen.*

57

58 T: *Doncs pot ser una molt bona idea! Moltes gràcies per la proposta i per la informació. Ha*
59 *estat un plaer*

60

61 G: *Doncs me'n alegro que t'hagi servit. Amb ganes de veure els resultats!*

Apèndix 4

Transcripció completa del vídeo original del Vídeo 12, *Oh my goig! - Ingredients del plaer sexual – betevé*. Enllaç del vídeo: <https://youtu.be/KcO2GpYjt0w>

Noemí Elvira:

1 *Avui parlarem dels ingredients del plaer, del plaer sexual. (Es mostra un rètol: EL PLAER).*
2 *L'obtenció del plaer depèn de cada persona, però hi ha ingredients que són necessaris i molts*
3 *altres que poden afavorir-lo. (La presentadora mostra les paraules dels ingredients del plaer en*
4 *els recipients on estan adherides: desig, excitació, sentiments, pensaments, seguretat,*
5 *estimulació, consentiment i comunicació). El consentiment i la comunicació són indispensables*
6 *en el plaer compartit. Per la resta, podem trobar diferències entre les persones. El que sí que*
7 *està clar és que tots o la majora dels nostres sentits hi tenen a veure (al mateix temps que va*
8 *anomenant els sentits van apareixen emoticones que els representen): tacte, olfacte, vista, gust,*
9 *oïda. Ara bé, no us penseu que això és una recepta màgica, de vegades, tenim els ingredients*
10 *indispensables i aquells que poden afavorir molt la obtenció del plaer, però el resultat no és*
11 *el que pensàvem (apareix una emoticona d'una cara expressant preocupació). Això pot passar.*
12 *De vegades, les receptes poden sortir brutals (apareixen tot tipus d'emoticones expressives,*
13 *cares, cors, estrelles...) i d'altres vegades que són un desastre i no sabem per què. Però anem*
14 *per parts, a què se li diu plaer sexual? (Apareix un rètol: PLAER SEXUAL). Doncs resumint-*
15 *lo molt, és el plaer relacionat amb el cos i amb l'excitació sexual. I quines són les fases del*
16 *plaer sexual? La primera fase és la fase d'excitació (Apareix un rètol: 1. FASE*
17 *D'EXCITACIÓ). Es tracta de la primera resposta que apareix quan ens trobem en front a*
18 *(apareixen rètols i emoticones representant el que la presentadora va dient a continuació) una*
19 *paraula, una imatge, una olor, o un cos que ens posa. En aquest moment, s'accelera el ritme*
20 *cardíac (apareix una emoticona d'un cor bategant), el ritme respiratori i la pressió sanguínia.*
21 *A la vulva trobem que el clítoris rep més sang, augmenta de mida i la vagina es lubrifica i*
22 *s'expandeix (col·loca les mans juntes i seguidament les separa, donant a entendre, que és la*
23 *vagina expandint-se). Pel que fa el penis, s'endureix, augmenta de mida i sol quedar erecte*
24 *(apareix la Noemí amb una cullera de fusta a la mà, representant el penis erecte). Després ve*
25 *la fase estacionària (apareix un rètol: 2. FASE ESTACIONÀRIA) que és quan l'estimulació*
26 *sexual es manté a un nivell estable. A partir d'aquest moment, pot aparèixer un líquid que*
27 *s'anomena líquid preseminal i que conté espermatozous. En el cas d'estar practicant una*
28 *penetració vaginal sense la utilització de cap mètode anticonceptiu hi ha risc d'embaràs*
29 *(apareix la presentadora en un pla diferent amb uns filtres de colors liles, en els que se*

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

30 s'escolten uns crits terrorífics d'una noia). *No es pot controlar quan apareix aquest líquid*
31 *perquè no hi ha cap senyal física que ens ho faci notar* (apareix la Noemí en un altre pla en
32 blanc i negre amb els punys tancats a la boca, com si estigués espantada). *A la fase orgàsmica,*
33 *la resposta sexual va augmentant fins que arribem, el que anomenem, orgasme* (canvi de pla,
34 apareix un fons amb molts contrastes de colors i molt vistosos amb un rètol: 3. FASE
35 ORGÀSMICA). *Podem definir-lo com l'alliberament de la tensió muscular i mental que hem*
36 *anat acumulant amb l'excitació. És un moment de molt de plaer i està molt bé* (Apareix una
37 emoticona d'una mà tancada excepte el polze que queda al descobert, que simbolitza que
38 alguna cosa està bé). *D'orgasmes n'hi ha de molts tipus, n'hi ha de més suaus, de més intensos,*
39 *més curts, més llargs, d'intermitents i de formes d'expressar-lo també: hi ha qui riu* (apareix
40 la Noemí rient), *hi ha qui plora* (apareix la Noemí amb cara trista, plorant), *hi ha qui crida*
41 *(apareix la presentadora cridant), hi ha qui no fa res en especial* (apareix la Noemí batent els
42 ous en un recipient). *De nou, trobem una gran diversitat d'orgasmes i de formes de viure'l. Si*
43 *tenim vulva* (la presentadora mostra una imatge d'una vulva i les seves parts anatòmiques) *es*
44 *poden produir contraccions rítmiques a prop de la vagina, a l'úter i els músculs del perineu*
45 *(apareix un pla on es mostren els Pirineus de fons amb un rètol que posa: PIRINEUS. Amb*
46 *l'objectiu de fer broma amb la similitud dels noms perineu i pirineus). No, no, el perineu. La*
47 *zona que va entre la vagina i l'anus. També podem trobar contraccions rítmiques als esfínters*
48 *de l'anus* (la Noemí Elvira balla). *Si tenim penis* (es mostra una imatge d'un penis i les seves
49 parts anatòmiques), *podem trobar contraccions rítmiques al perineu i a la pròstata, les quals*
50 *expulsen el semen per la uretra fins a sortir del penis. No sempre s'ha d'arribar a l'orgasme.*
51 *Sí, no ho negarem. Arribar a l'orgasme està molt bé, és la hòstia* (la presentadora es mostra
52 excitada i contenta). *Però hi ha moltes coses a part de l'orgasme: l'excitació compartida, el*
53 *moment viscut, el subidón... Tots aquests comentis estan plens de plaer* (apareix la presentadora
54 envoltada de confeti). *I amb tot això, arribem a la fase de resolució* (apareix un rètol: 4. FASE
55 RESOLUCIÓ). *Que és quan els nostres òrgans genitals, cos i ment, tornen a un estat de no*
56 *excitació* (la presentadora apareix batent els ous en un recipient).

Apèndix 5

Taula 18

Definicions i exemples extrets del DIEC (s.d.) dels conceptes emprats en el vídeo original

Concepte	Definició, explicació i, si escau, exemples
<i>plaer sexual</i>	<p>Plaer: “Viva satisfacció dels sentits o de l'ànim provocada per la possessió o per la idea de quelcom agradable i atractiu. <i>Sentir un gran plaer. Això em dona un plaer. Un viatge de plaer.</i>”</p> <p>Sexual: “Relatiu o pertanyent al sexe. Òrgans sexuals. Reproducció sexual.”</p> <p>Plaer sexual: Fa referència a la satisfacció en qualsevol dels sentits corporals de qualsevol aspecte relacionat amb el sexe que és agradable i/o atractiu.</p>
<i>desig</i>	<p>“Acció de desitjar. <i>Desig de riqueses. Desig de glòria. Satisfer un desig. Excitar un desig. Els desitjos sensuals.</i>”</p> <p>És la voluntat de quelcom que causa satisfacció o gaudi.</p>
<i>excitació</i>	<p>“Estat d'activitat estimulada d'un individu unicel·lular o pluricel·lular o de qualsevol dels seus òrgans o sistemes.”</p>
<i>sentiments</i>	<p>“1. Actitud mental, coneixença, desvetllada per la sensació. <i>Tenir algú el sentiment de la seva feblesa. Tenir el sentiment de l'art. Tenir el sentiment de la pròpia dignitat.</i>”</p> <p>“2. Disposició emocional envers una cosa. <i>Tenir, nodrir, un sentiment d'odi, d'aversion, d'enveja.</i>”</p> <p>“3. Moviment, impuls, de l'ànima, produïts per causes espirituals. <i>Sentiments d'amistat. És un home de bons sentiments. Els sentiments naturals.</i>”</p> <p>“4 Estat de l'ànim afligit per un esdeveniment trist, dolorós. <i>Tinc el sentiment de dir-vos que ho hem perdut tot.</i>”</p>
<i>pensaments</i>	<p>“Acció de pensar; l'efecte. La seva ment era incapaç de concebre aquest pensament. No saber expressar bé els seus pensaments. El primer pensament que em va venir va ésser...”</p> <p>Activitat mental que permet imaginar, raonar, actuar, decidir, imaginar, crear, etc.</p>
<i>seguretat</i>	<p>“Que assegura un bon funcionament, que evita un perill, dit d'un mecanisme. <i>Una vàlvula de seguretat. Una llàntia de seguretat. Una molla de seguretat.</i>”</p> <p>La seguretat, la sensació de sentir-se segur, fa referència al sentiment que sentir-se fora de perill, sentir que cap amenaça pot atacar-te.</p>

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

<i>estimulació</i>	“estímul psíquic Estímul que afecta la conducta o les vivències d’un animal superior.”
<i>consentiment</i>	“1. Adhesió, aquiescència, a un sentiment, un projecte, una opinió, un prec. <i>Casar-se sense el consentiment dels seus pares. Donar el seu consentiment. Amb consentiment d’ell.</i> ” “2. Assentiment comú. <i>Una veritat provada pel consentiment universal.</i> ” “3. En dret, acord deliberat, conscient i lliure de la voluntat respecte a un acte extern, propi o estrany.”
<i>comunicació</i>	“1. Acció de comunicar; l’efecte. <i>Comunicació d’idees, de notícies. La comunicació del moviment a una màquina. He rebut una comunicació del jutge.</i> ” “2. Acció de comunicar-se dues o més persones o coses entre elles, l’una amb l’altra. <i>Permetre la comunicació entre l’acusat i el seu defensor.</i> ” La comunicació fa referència a l’intercanvi d’informació entre dues o més persones. La comunicació pot ser verbal, és a dir, a través de la parla oral o escrita. O no verbal, és a dir, transmetre informació a través del cos, expressió facial, postural o gesticular.
<i>plaer del cos</i>	Plaer del cos: Fa referència a la satisfacció en qualsevol dels sentits corporals de qualsevol aspecte relacionat amb el cos propi o d’una altra persona que és agradable i atractiu.
<i>excitació sexual</i>	Excitació: “Estat d’activitat estimulada d’un individu unicel·lular o pluricel·lular o de qualsevol dels seus òrgans o sistemes.” Sexual: “Relatiu o pertanyent al sexe. Òrgans sexuals. Reproducció sexual.” Excitació sexual: Estat en que una persona es sent estimulada, tot en conjunt o alguna zona concreta provocada per una relació el sexe o quelcom de caire sexual que li resulta estimulants.

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

Apèndix 6

Transcripció del Vídeo 13 (<https://youtu.be/kLOeIDH1iMY>)

(Introducció)

Ton Sánchez Sumoy :

Hola a tots!

Em dic Ton.

(Rètol: Em dic Ton)

Això és el canal de Sexualitzem-nos

(Rètol: Sexualitzem-nos)

I avui parlarem dels ingredients del plaer.

(Plana: INGREDIENTS DEL PLAER)

Molt bé, doncs com hem dit,

Avui parlarem dels ingredients del plaer.

I què és el plaer?

(Rètol: QUÈ ÉS EL PLAER?).

(Rètol: Gaudi, Satisfacció, Ens agrada)

Doncs és tot allò que ens fa sentir gaudi, satisfacció,

Que ens agrada.

(Plana: QUÈ ÉS EL PLAER SEXUAL?)

Però, què és el plaer sexual?

Alguns de vosaltres us ho estareu preguntant.

(Rètol: Ens agrada, Ens fa sentir bé, Satisfacció, Gaudi)

El plaer sexual té a veure amb tot allò que ens agrada,

Que ens fa sentir bé, que és satisfactori, que ens provoca gaudi.

(Rètol: Sentits corporals, Excitació sexual)

Està relacionat amb els sentits corporals i amb l'excitació sexual.

(Plana: QUÈ L'EXCITACIÓ SEXUAL?)

Què és l'excitació sexual?

(Rètol: Activitat física del cos que ens excita)

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

*L'excitació sexual és tota aquella activitat física del cos
O d'algun òrgan, com pot ser el coll, pot ser els nostres genitals
Que ens excita, que estan actius i que notem plaer.
Això és l'excitació sexual.*

(Plana: COM PODEM OBTENIR EL PLAER SEXUAL?)

*I ara, us estareu preguntant,
I com podem obtenir aquest plaer?*

(Rètol: Depèn de cada persona)

*Doncs bé, depèn de cada persona.
Cada persona obté un plaer diferent
Cada persona sent un plaer diferent.*

(Rètol: Pictograma indicant grat)

Per la qual cosa, potser que una persona li agradi una cosa.

(Rètol: Pictograma indicant desgrat)

I pot ser que una altra no li agradi aquesta mateixa cosa.

(Plana: EXEMPLES)

Per exemple,

(Rètol: Pictograma indicant desgrat)

Maria, no m'agrada que em llepis el dit

(Rètol: Pictograma indicant grat)

O, puc dir: Pau, m'agrada molt que m'acariciïs el coll

(Plana: PER MÉS INFORMACIÓ...)

(Rètol: Pictograma indicant símbol d'informació)

Si us ha agradat aquest vídeo,

(Rètol: Pictograma indicant símbol d'informació)

Trobareu més informació al canal de Sexualitzem-nos.

(Plana: Sexualitzem-nos. També ens agrada follar!)

(Plana: CRÈDITS)

Agraïments

En primer lloc, m'agradaria agrair a la meva tutora, la Dra. Cristina Günther Bel, per l'esforç, l'ajuda i el suport que he rebut, ja que ha estat clau per l'elaboració d'aquest projecte. A més, de la motivació constant que m'ha transmès sent el coet propulsor per assolir la meta final. Gràcies per ser-hi present.

També agrair la col·laboració i ajuda de la meva primera tutora d'aquest treball, la Dra. Anna Vilaregut Puigdesens, que em va ajudar en l'elaboració inicial del TFG.

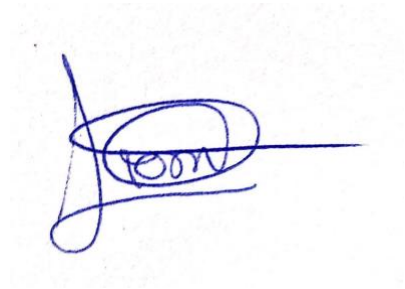
El següent agraïment va dirigit a la Paula Mayoral, a la Gemma Deulofeu i al José García, que m'han donat l'oportunitat d'entrevistar-los i m'han aportat informació de gran valor per la elaboració d'aquest estudi.

Per últim, però no menys important, aquest agraïment és per una persona molt especial per a mi, una persona a qui li tinc gran estima i admiració. És mestra d'educació infantil, col·laboradora del canal de YouTube que he creat en el aquest treball i molt bona amiga meva. M'ha aportat companyia, amor, motivació emocional, amb el seu to humorístic que la caracteritza, i ha dedicat bona part del seu temps a corregir les faltes gramaticals i lèxiques d'aquest treball. És per això i molt més, que li agraeixo, de tot cor, a la Txell Gutiérrez Coll el seu temps i amor. Gràcies per ser-hi sempre. T'estimo.

ADAPTACIÓ AL LENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG

Declaració d'autoria

Declaro que aquest treball és original i ha estat realitzat per mi mateix, sense haver fet servir altres fonts o ajudes diferents a les referenciades. També he assenyalat la procedència dels fragments literals, o de contingut, que he pres de tercers

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J. Bon', is written on a light blue grid background.

ADAPTACIÓ AL LLENGUATGE FÀCIL DELS CONTINGUTS AUDIOVISUALS OMG